

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Școala doctorală interdisciplinară

Domeniul de doctorat: **FINANȚE**

REZUMAT TEZĂ DE DOCTORAT

**TREZORERIA STATULUI - PREZENT
ȘI PERSPECTIVE**

doctorand:

ANNE-MARIE BARTALIS

conducător științific:

**PROF.UNIV.DR. MIHAI ARISTOTEL
UNGUREANU**

INTRODUCERE.....	5
CAPITOLUL I. DEFINIREA, CONȚINUTUL ISTORIC, PREMISELE ÎNFIINȚĂRII ȘI IMPORTANȚA TREZORERIEI STATULUI	13
1.1. Opinii privind definirea conceptului de Trezorerie a Statului.....	13
1.2. Evoluția istorică a activității Trezoreriei Statului-organizare și funcționare	17
1.3. Considerații privind organizarea și funcționarea Trezoreriei în condițiile societății de comandă	21
1.4. Concluzii și contribuții personale	30
CAPITOLUL II. MODUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A TREZORERIEI STATULUI ÎN CONDIȚIILE ACTUALE	34
2.1. Condiții specifice care au determinat înființarea și organizarea Trezoreriei Statului....	34
2.2. Conceperea mecanismului Trezoreriei Statului- o necesitate vitală pentru execuția bugetelor publice	37
2.3. Opinii privind funcțiile și obiectivele Trezoreriei Statului în condițiile actuale	44
2.4. Considerații privind configurarea sistemului de organizare a Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial	47
2.5. Creșterea rolului Trezoreriei Statului prin relații funcționale cu departamentele din Ministerul Finanțelor Publice, precum și cu Banca Națională a României	55
2.6. Trezoreria Statului este casier sau bancă?	61
2.7. Concluzii și contribuții personale	63
CAPITOLUL III. GESTIUNEA TREZORERIEI STATULUI ȘI FLUXURILE INFORMAȚIONALE	65
3.1. Eficiența gestionării fluxurilor financiare prin Trezoreria Statului.....	65
3.1.1. Mecanismul de intrare a fluxurilor financiare în Trezoreria Statului.....	66
3.1.2. Procesul de realizare a ieșirilor fluxurilor financiare din Trezoreria Statului.....	72
3.2. Sistemul Național de Plăți gestionat de Banca Națională a României în corelare cu Trezoreria Statului	76
3.2.1. Sistemul Național de Plăți și integrarea Trezoreriei Statului în acest sistem	76
3.2.2. Execuția bugetelor publice prin Trezorerie, folosind Sistemul Electronic de Plăți. 82	
3.2.3. Rolul programelor informatice în perfecționarea sistemului informational al Trezoreriei Statului	86
3.3. Asigurarea echilibrului financiar (bugetar și monetar) prin trezoreria publică în România versus Republica Moldova	95

3.3.1. Analiza fluxurilor financiare în realizarea echilibrului financiar public în România și în Republica Moldova.....	95
3.3.2. Considerații privind asigurarea echilibrului monetar și a echilibrului plăților externe prin cooperare cu Banca Centrală în România versus Republica Moldova	117
3.3.3. Opinii privind adoptarea modelelor macroeconomice în analiza echilibrului valoric în România versus Republica Moldova în perioada 2009-2017	120
3.4. Concluzii, propuneri și contribuții personale	123
CAPITOLUL IV. POSIBILITĂȚI DE PERFECTIONARE A ACTIVITĂȚII TREZORERIEI STATULUI LA NIVEL CENTRAL ȘI TERITORIAL.....	125
4.1. Considerații privind neajunsurile în organizarea actuală a Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial.....	125
4.1.1. Considerații privind unele modificări în conceptul funcționării Trezoreriei Statului	130
4.1.2. Probleme privind întocmirea Contului general de execuție a bugetului de stat și a bugetelor asigurărilor sociale de stat și sănătate	131
4.1.3. Sporirea credibilității Contului general de execuție a bugetului de stat prin anexarea bilanțului contabil al Trezoreriei	136
4.2. Transparența activității Trezoreriei Statului, factor important de întărire a rolului finanțelor publice în dezvoltarea economiei	138
4.2.1. Importanța transparenței activității Trezoreriei Statului în condițiile actuale	138
4.2.2. Publicarea transparentă a datoriei publice- o problemă de mare importanță pentru asigurarea echilibrului bugetar și informarea opiniei publice	143
4.3. Necesitatea îmbunătățirii reflectării în contabilitatea Trezoreriei Statului a operațiunilor specifice, precum și a conținutului bilanțului contabil.....	145
4.3.1. Necesitatea îmbunătățirii planului de conturi a Trezoreriei Statului.....	145
4.3.2. Posibilități de îmbunătățire a înregistrării și reflectării în contabilitatea Trezoreriei a datoriei publice	147
4.3.3. Propuneri privind perfecționarea structurii Bilanțului Trezoreriei Statului	149
4.4. Concluzii, propuneri și contribuții personale	152
CONCLUZII, CONTRIBUȚII PERSONALE ȘI DEZVOLTĂRI ULTERIOARE.....	154
BIBLIOGRAFIE	159
LISTA ABREVIERILOR.....	171
LISTA TABELELOR	173
LISTA FIGURIOR	174
LISTA ANEXELOR	176
ANEXE	177

Cuvinte cheie: Trezoreria Statului, Bugetul de Stat, Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat, Bugetul Consolidat al Statului, Bilanțul Trezoreriei Statului, Contul General de Execuție a Bugetului de Stat, datoria publică, transparența activității Trezoreriei Statului

Motivația alegerii temei tezei de doctorat pornește de la considerentul că actuala dezvoltare a sistemului economiei de piață bazat pe proprietatea privată și profit necesită pregătirea permanentă a generațiilor, care să fie în măsură să preia conducerea treburilor statului și să creeze noi concepte și mecanisme financiare, fundamentate pe principii științifice și practice, iar aplicarea acestora să reprezinte garanția că economia României are condiții de dezvoltare și de creștere, asigurând, în final, sporirea avuției naționale și a nivelului de trai al membrilor societății.

În acest context s-a înființat în România Trezoreria Statului care s-a remarcat ca o instituție deosebit de importantă și eficientă, despre activitatea căreia publicul larg cunoaște doar aspectele de ordin general, aspectele macro, iar în literatura de specialitate această temă este deseori sumar tratată. Astfel, **lucrarea de față se dorește a fi o analiză aprofundată a realităților din Trezoreria Statului, o atenție deosebită fiind acordată posibilităților de perfecționare a activității acesteia**, prin propuneri concrete privind eficientizarea activității sale, urmărindu-se în mod special perfecționarea relațiilor cu plătitorii de impozite și taxe, fie persoane fizice sau juridice.

Am ales tema de doctorat **Trezoreria Statului- prezent și perspective** fiind convinsă că voi cerceta un domeniu relativ nou apărut în România, mai puțin aprofundat și dezbătut în literatura de specialitate, având prilejul să constat rolul și funcțiile acesteia în derularea finanțelor publice, urmărind, în mod special, să identific segmentele activității trezoreriei care pot fi îmbunătățite și perfecționate și să demonstrez necesitatea sporirii eficienței activității acesteia.

Tema de față care face obiectul tezei de doctorat a necesitat o documentare aprofundată a teoriei și practicii finanțelor publice atât în țară, cât și pe plan extern privind practicile și metodele folosite în politica fiscală și în politicile publice, mecanismele și procedurile folosite pentru elaborarea bugetelor publice, modul de angajare a Guvernului în examinarea îndeplinirii de către ordonatorii principali de credite a atribuțiilor ce le revin potrivit legii în cheltuirea fondurilor publice, precum și modul de analiză a proiectelor de buget. De asemenea, documentarea în literatura și practica actuală a cuprins și funcțiile Trezoreriei în administrarea disponibilităților din contul acesteia, deficitul bugetar și căile de finanțare, acumularea datoriei publice și modul de refinanțare, organizarea și funcționarea

contabilității Trezoreriei, precum și deosebirile acesteia față de celelalte contabilități ale societăților comerciale, băncilor, instituțiilor publice, organizațiilor non-profit etc.

Elementele de noutate ale tezei de doctorat constau în prezentarea aspectelor critice privind activitatea Trezoreriei Statului, precum și evidențierea modalităților de perfecționare a acesteia. Astfel, în teza de doctorat sunt prezentate soluții privind îmbunătățirea funcțiilor, a rolului și activității Trezoreriei în condițiile actuale, eliminarea vulnerabilității conturilor unice deschise pe bugete, schimbarea structurii Contului general de execuție anuală a bugetului de stat, creșterea transparenței activității Trezoreriei Statului, finanțarea temporară a deficitului bugetar din disponibilitățile aflate în contul general al Trezoreriei Statului, gestionarea datoriei publice, îmbunătățirea contabilității Trezoreriei Statului cu unele conturi care reflectă finanțarea temporară a bugetului de stat etc.

Actualitatea cercetării rezidă din studiile realizate privind teoria și practica financiară în domeniul Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial în România, dar și pe plan extern, în funcție de sursele bibliografice existente, cât și de practica în acest domeniu. Astfel, am ales Republica Moldova unde am găsit organizată activitatea de trezorerie similară în multe privințe cu aceea din țara noastră.

Așezarea temei de cercetare în contextul cercetărilor științifice din domeniu și în contextul interdisciplinar

Activitatea Trezoreriei Statului reprezintă un subiect foarte important, însă dezbătut mai puțin în literatura de specialitate națională și internațională, ceea ce a determinat consultarea de surse bibliografice, nu numai din domeniul Trezoreriei Statului, ci și din: finanțe generale, contabilitate, fiscalitate, statistică, economie etc.

Stadiul cunoașterii conceptelor de performanță privind Trezoreria Statului în literatura de specialitate română și străină

Problematica abordată în teza de doctorat **Trezoreria Statului-prezent și perspective** a fost studiată de unii cercetători români. În scopul realizării lucrării au fost consultate o serie de cărți și articole științifice, precum și legislația aferentă, demersul nostru facilitând actualizarea stadiului cunoașterii. Astfel, s-au consultat un număr de 209 repere bibliografice aparținând unor autori români, cât și străini în domeniile: finanțe, contabilitate, fiscalitate, management financiar, statistică etc. De asemenea, au fost studiate și cercetările altor doctoranzi prezentate în cadrul tezelor de doctorat realizate de către aceștia.

Scopul cercetării vizează îmbunătățirea modului de organizare și conducere a Trezoreriei Statului, gestionarea fluxurilor de intrare și ieșire pentru determinarea

perspectivelor dezvoltării acesteia, urmărindu-se **crearea unui model eficient, apropiat de contribuabil și ancorat în realitate**, ceea ce constituie și **obiectivul principal** al tezei de doctorat **Trezoreria Statului-prezent și perspective**.

Având în vedere cele enunțate mai sus, ne-am propus următoarele **obiective secundare**:

- ✓ evidențierea neajunsurilor privind modul de organizare la nivel central și teritorial al Trezoreriei Statului;
- ✓ îmbunătățirea transparenței activității Trezoreriei Statului;
- ✓ perfecționarea sistemului informațional gestionat de Trezoreria Statului, cu ajutorul programelor informatice;
- ✓ opinii privind modul de organizare și de funcționare a Trezoreriei Statului.

Cu privire la **rezultatele științifice estimate** ale cercetării, acestea sunt puse în evidență în analiza modului de funcționare a Trezoreriei Statului în România, prin identificarea problemelor de organizare și funcționare cu care se confruntă Trezoreria, precum și în analiza modalităților de eficientizare și modernizare și nu în ultimul rând prin modul în care aceste măsuri de eficientizare și modernizare pot fi implementate. Aceste contribuții dorim să se constituie ca alternative viabile în rezolvarea problemelor cu care se confruntă Trezoreria Statului.

Prezentarea problemelor la care facem referire ne-a determinat să folosim **cercetarea documentară, empirică, bibliografică și analiza de conținut, cercetarea descriptivă și teoretică**. Pe lângă aceste metode, pe parcursul elaborării lucrării de cercetare, au mai fost folosite și **metode statistice** a evoluției fenomenelor în timp și **analiza conținutului** cadrului legislativ, a materialelor publicate, a rapoartelor elaborate de Ministerul Finanțelor Publice etc. În ceea ce privește **metodologia cercetării**, considerăm că cercetarea științifică pe care o realizăm se referă cu predilecție la cercetarea documentară și la cercetarea empirică, făcând distincție între cercetarea istorică, cercetarea bibliografică și analiza de conținut. Analizând setul de obiective stabilit pentru realizarea demersului științific, am utilizat cercetarea experimentală, descriptivă și teoretică. Astfel, s-au folosit:

- **metoda exploratorie (observația)** în studierea fenomenelor financiare-contabile pentru cunoașterea reperelor existente în realitatea economică;
- **metoda descriptivă** cu scopul de a înțelege fenomenele supuse analizei, a istoricului Trezoreriei, cât și al rolului și funcțiilor acesteia;

- **analiza statistică a datelor**, atât cu privire la analizele întreprinse cu privire la Bugetul de Stat al României, cât și cu privire la evoluția Produsului Intern Brut în România și în Republica Moldova;

În cercetarea noastră am utilizat instrumentele adecvate în funcție de metodele de cercetare clasice și moderne alese, corespunzătoare domeniului de cercetare abordat.

Drept care am structurat lucrarea, în mod clasic, pe patru capitole.

În **primul capitol**, intitulat *Definirea, conținutul istoric, premisele înființării și importanța Trezoreriei Statului*, structurat pe patru subcapitole (*opinii privind definirea conceptului de Trezorerie a Statului, evoluția istorică a activității Trezoreriei Statului-organizare și funcționare, considerații privind organizarea și funcționarea Trezoreriei în condițiile societății de comandă, concluzii și contribuții personale*), am definit conceptul de Trezorerie a Statului și am prezentat procesul istoric al formării Trezoreriei Statului (în diversele sale forme- începând din epoca antică și până la trecerea la economia de piață).

Încă de la începutul acestei cercetări am fost preocupați să prezentăm modul în care literatura de specialitate definește și explică conceptul de Trezorerie a Statului, mai ales că aceasta are un rol deosebit în derularea procesului finanțelor sectorului public, în acest scop am prezentat numeroase definiții date Trezoreriei Statului, atât de către specialiști, cât și de către legislația în vigoare.

În urma studiului efectuat privind definirea Trezoreriei Statului, propunem următoarea definiție: ***Trezoreria Statului reprezintă un sistem, o activitate, gen casierul statului prin care se derulează însemnate fluxuri bănești rezultate din încasarea veniturilor bugetelor publice și utilizarea acestora în conformitate cu destinațiile aprobate de Parlamentul țării pe destinații și proiecte aferente dezvoltării economiei naționale și îmbunătățirea situației materiale a populației.***

În continuare am efectuat o incursiune în istorie și am evidențiat momentele cheie privind organizarea și funcționarea Trezoreriei Statului începând cu Grecia Antică și terminând cu perioada societății de comandă (23 august 1944 - 31 decembrie 1989) din România.

Începând cu 1990 au apărut și **premisele** înființării Trezoreriei Statului în țara noastră, acest moment fiind determinat în principal de:

- ✓ trecerea de la o economie hipercentralizată la economia de piață;
- ✓ reorganizarea sistemului bancar și consecințele acesteia asupra finanțelor publice;
- ✓ întărirea autonomiei finanțelor publice, atât la nivel central, cât și local;

- ✓ conștientizarea faptului că activitatea bancară este supusă riscului și în special riscului de faliment.

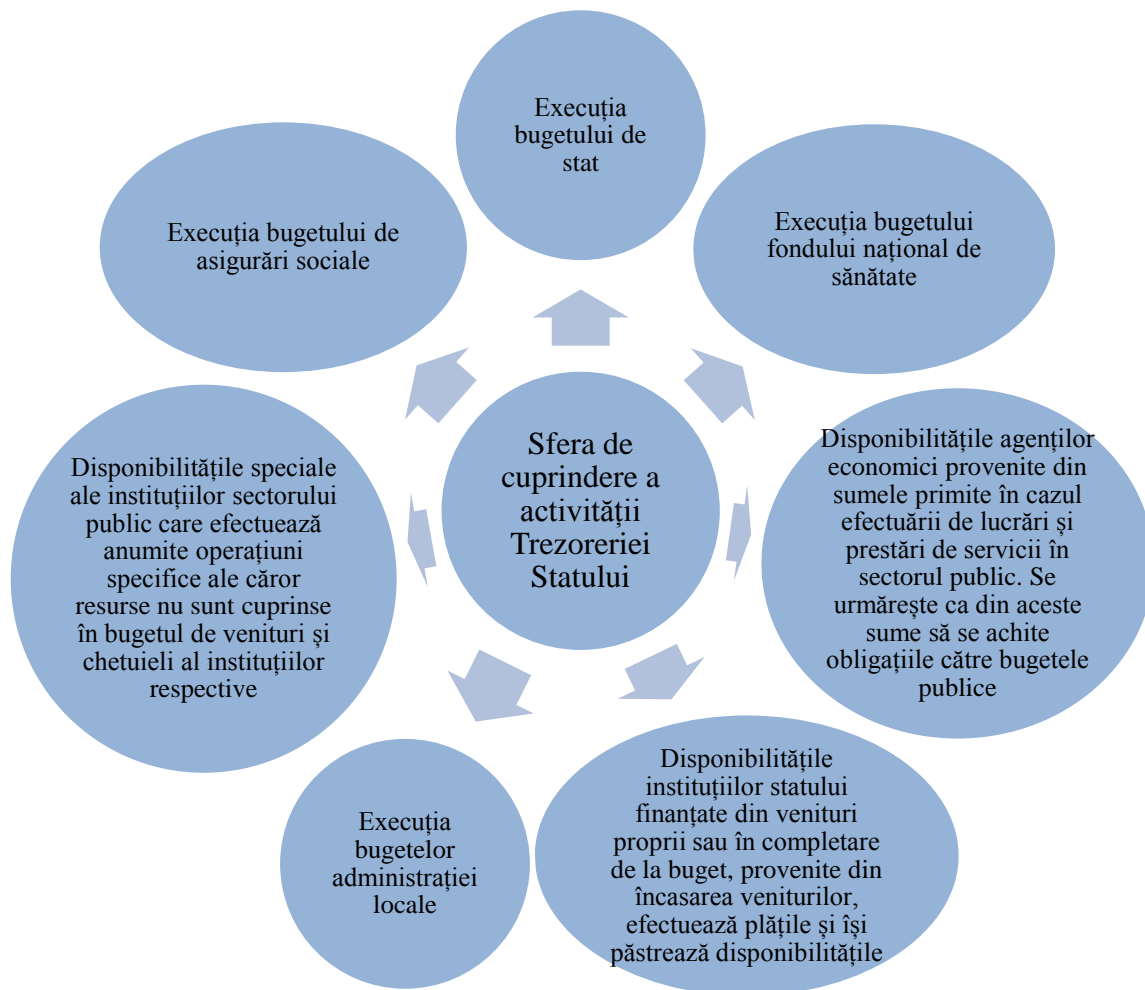
Rolul principal al Trezoreriei Statului este de a asigura existența în orice moment a disponibilităților necesare pentru ca statul să poată face față angajamentelor asumate. Este bine cunoscut faptul că există o mișcare diferită în timp a încasării veniturilor bugetare și a efectuării cheltuielilor bugetare, acest factor temporal conferindu-i Trezoreriei un caracter dinamic. Pentru a realiza acest echilibru între încasări și plăți, Trezoreria are la dispoziție următoarele resurse/ instrumente: emisiunea de bonuri de tezaur și acordarea de avansuri de către banca de emisiune.

În cel de-al doilea capitol, intitulat *Modul de organizare și funcționare a Trezoreriei Statului în condițiile actuale*, structurat pe șapte subcapitole (*condiții specifice care au determinat înființarea și organizarea Trezoreriei Statului; conceperea mecanismului Trezoreriei Statului- o necesitate vitală pentru execuția bugetelor publice; opinii privind funcțiile și obiectivele Trezoreriei Statului în condițiile actuale; considerații privind configurarea sistemului de organizare a Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial; creșterea rolului Trezoreriei Statului prin relații funcționale cu departamentele din Ministerul Finanțelor Publice, precum și cu Banca Națională a României; Trezoreria Statului este casier sau bancă?; concluzii și contribuții personale*), am avut în vedere condițiile specifice care au determinat înființarea și organizarea Trezoreriei Statului după trecerea la economia de piață și conceperea mecanismelor utilizate de această instituție.

În perioada 1990-1992 sistemul bancar a intrat în procesul de reformare și de reorganizare. Astfel, Banca Națională a României devine bancă de politică monetară, iar celelalte bănci s-au transformat în societăți comerciale pe acțiuni, fiind supuse privatizării. În această perioadă execuția bugetului de stat a fost efectuată de către nou înființata Banca Comercială a României. Datorită riscurilor implicate de derularea bugetului de stat prin intermediul unei bănci comerciale se decide înființarea Trezoreriei Statului în anul 1992. Pentru a putea implementa sistemul de Trezorerie a Statului în primul rând a trebuit specificată sfera de cuprindere a activității acestei instituții, astfel:

Figura 1. Sfera de cuprindere a activității Trezoreriei Statului

Sursă: realizat de autor

După definirea sferei de activitate, următoarea problemă a fost precizarea instrumentelor care sunt necesare Trezoreriei pentru a-și realiza atribuțiile pentru care a fost înființată, astfel au fost concepute metodologii și proceduri corespunzătoare atribuțiilor ce-i revin. De asemenea, s-a realizat *clasificarea și codificarea contribuabililor de impozite și taxe* care nu a existat în România și s-a implementat un sistem informațional, creat special pentru această activitate, care să asigure cunoașterea în timp real a modului de execuție a bugetului și să monitorizeze efectuarea operațiunilor de încasări și plăți în condiții de echilibru.

Totodată, a fost proiectat conținutul și funcția contului general al Trezoreriei Statului, deschis la Banca Națională a României, care în esență a constat în:

- deschiderea contului la toate sucursalele Băncii Naționale pe seama Trezoreriilor locale;

- înregistrarea operațiunilor de încasări și plăți prin trezoreria locală, pe baza extraselor de cont, pe structura bugetelor publice, ordonatori de credite și pe subdiviziunile clasificăției bugetare.

În perioada de început (1992-1 iulie 2013) Trezoreria Statului era organizată astfel:

- ✓ la nivel central- Trezoreria funcționa ca Direcție generală în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, cu cont deschis la Banca Națională a României
- ✓ în teritoriu, Trezoreria Statului era organizată astfel:
  - la nivelul județelor și al municipiului București Trezoreria era organizată ca direcție în cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice;
  - la nivelul municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor erau organizate trezorerii executive, între acestea și trezoreria județeană realizându-se fluxuri operaționale de decontare.

Această structură, în ceea ce privește activitatea de Trezorerie, s-a păstrat în linii mari nemodificată până în 1 iulie 2013, când activitatea la nivel teritorial se reorganizează în opt direcții regionale ale finanțelor publice, totalizând la nivel de țară un număr de 207 de unități de trezorerie, fiind organizată astfel:

- la nivel central Trezoreria este organizată în două direcții: Direcția Generală Trezorerie și Contabilitate Publică și Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică
- iar la nivel teritorial avem:
  - ✓ la nivel de regiune: Direcțiile Generale Regionale ale Finanțelor Publice (8)
  - ✓ la nivel de județ: Trezoreria Județeană și Trezoreria municipiului București
  - ✓ la nivelul municipiilor: Direcții municipale ale Trezoreriei Statului
  - ✓ la nivelul orașelor și a comunelor: Servicii de trezorerie.

Conceperea și punerea în aplicare a mecanismului Trezoreriei Statului au constituit un eveniment important în domeniul finanțelor publice, precum și în activitatea de ansamblu din Ministerul Finanțelor Publice prin noutățile și provocările aduse prin crearea mecanismului Trezoreriei care constă în concentrarea resurselor sectorului public, asigurându-se conducerea procesului de execuție a bugetelor publice în structura aprobată de Parlament și, în special, efectuarea plăților în condiții de echilibru financiar.

Trezoreria Statului nu este o instituție solitară, legăturile și fluxurile de schiburi de informații de specialitate ale acesteia pot fi sintetizate astfel:

**Legături și
informații de
specialitate
ale
Trezoreriei
Statului**

- Direcțiile de politici fiscale și politici publice
- Direcțiile de elaborare a procedurilor și proiectului bugetului anual
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Direcțiile de reglementări contabile în sectorul economic și sectorul public
- Direcțiile de control financiar
- Agenția de Prognoză
- Banca Națională a României
- Institutul de Statistică și Eurostat
- Guvernul României pentru prezentarea Contului general anual de execuție a bugetelor publice (cu excepția bugetelor locale)

Una dintre problemele dezbătute în continuare este modificarea bugetelor publice în cursul execuției, această modificare produce perturbări nu doar la nivelul instituțiilor respective, ci și la nivelul activității Trezoreriei Statului, drept pentru care propunem:

- îmbunătățirea cadrului legislativ privind conținutul și structura bugetelor publice;
- actualizarea clasificărilor bugetare funcționale și economice cu indicatori care să asigure cheltuielile pe care le efectuează în prezent sectorul public;
- bugetul, ca proiect, să se efectueze într-o singură etapă, în anul curent pentru exercițiul anului următor.

Având în vedere rolul și importanța bugetelor publice ar fi fost de mare utilitate dacă în această perioadă de tranziție s-ar fi elaborat un manual de proceduri care să cuprindă întregul proces bugetar la toate nivelurile cu responsabilitățile corespunzătoare. În acest context nu putem trece cu vederea faptul că sectorul public nu dispune de o procedură prin care să se definească investițiile potrivit cerințelor sectorului public, pentru a se cunoaște, de către fiecare contribuabil, ce reprezintă sintagma ”Investiții” prezentă în bugetele publice.

Perfecționarea și îmbunătățirea procesului bugetar ar fi în măsură să asigure:

- ✓ sporirea răspunderii fundamentării solicitării sumelor necesare în condițiile în care bugetele nu se mai modifică în cursul execuției;
- ✓ stabilitate în finanțarea acțiunilor încă de la începutul anului bugetar;
- ✓ întărirea ordinii și disciplinei financiar-bugetare la toate nivelurile.

Trezoreria Statului- casier sau bancă?

Activitatea Trezoreriei Statului a fost concepută să asigure execuția bugetelor publice la toate nivelurile, în structura și volumul aprobat, iar toate operațiunile să fie efectuate în condiții de echilibru. De la crearea sa o serie de specialiști de prestigiu au subliniat faptul că aceasta are o ”funcție de casier” al sectorului public. Această fundamentare este valabilă atâta

timp cât Trezoreria Statului nu este o instituție publică cu autonomie proprie, fiind cuprinsă în structura Ministerului Finanțelor Publice. O problemă importantă și conexasă conceptului de trezorerie a statului o constituie implicarea acesteia în gestionarea împrumuturilor pentru finanțarea corectă a deficitelor bugetare curente și refinanțarea datoriei publice acumulate din 1990 până în prezent.

Astfel, **Trezoreria Statului are o funcție de casier** pentru cerințele de execuție bugetară ale sectorului public, activitate desfășurată în structura Ministerului Finanțelor Publice, în condiții de echilibru financiar, în care se cuprind și fluxurile financiare rezultate din contractarea și utilizarea împrumuturilor interne și externe.

În final, bazându-ne pe cercetările efectuate, apreciem că **Trezoreria Statului nu poate funcționa ca bancă** și că aceasta rămâne implementată în sistemul fiscal bugetar cu atribuții stabilite de asigurare a execuției bugetelor publice sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice.

În cadrul **capitolului al treilea**, intitulat *Considerații privind gestiunea Trezoreriei Statului și fluxurile informaționale*, structurat pe patru subcapitole (*eficiența gestionării fluxurilor financiare prin Trezoreria Statului; Sistemul Național de Plăți gestionat de Banca Națională a României în corelare cu Trezoreria Statului; asigurarea echilibrului financiar (bugetar și monetar) prin trezoreria publică în România versus Republica Moldova; concluzii, propuneri și contribuții personale*), am descris fluxurile financiare derulate prin Trezoreria Statului: mecanismul de intrare a fluxurilor financiare în Trezoreria Statului și procedurile operaționale; procesul de realizare a ieșirilor fluxurilor financiare din Trezoreria Statului și procedurile operaționale. Astfel, am analizat în mod critic mecanismul de intrare a fluxurilor financiare în Trezoreria Statului, precum și fluxurile financiare de ieșire din aceasta și am făcut o serie de propuneri privind îmbunătățirea acestora, eficientizarea lor și transparentizarea lor.

Operațiunile de încasări și plăți derulate prin Trezoreria Statului, operațiuni care privesc fondurile publice cuprind: veniturile și cheltuielile bugetului de stat cu toate componentele acestuia; răscumpărarea certificatelor de trezorerie pentru populație; datoria publică în lei și valută; precum și alte venituri și cheltuieli privind fondurile publice¹.

Pentru a efectua o cât mai bună previziune a fluxurilor de intrare este necesar să se aibă în vedere influența pe care o exercită repartizarea veniturilor bugetare. Astfel, putem

---

¹ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146 din 31 octombrie 2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, actualizată prin Ordonanța Guvernului nr. 17/2015 și republicată în Monitorul Oficial 540 din 20 iulie 2015

vorbi despre fluxuri de intrări permanente (acestea provin din încasarea veniturilor curente fiscale și nefiscale) și fluxuri de intrări temporare (acestea provin din emiterea bonurilor de tezaur și din împrumuturi bancare). De asemenea, un aspect important atunci când vorbim de gestiunea fluxurilor de intrare îl constituie scadența termenelor de plată, acestea trebuie previzionate foarte bine folosind mijloace financiare adecvate.

Fluxurile de ieșire din Trezoreria Statului rezultă, în principal, din execuția sistemului constituit din bugetele publice, denumit prin lege "Bugetului general consolidat al statului" și reprezintă plățile dispuse de către ordonatorii de credite pentru lichidarea drepturilor salariale ale angajaților, eliberări de numerar instituțiilor publice, precum și efectuarea de plăți pentru rambursarea la scadență a împrumuturilor primite pentru finanțarea și refinanțarea deficitelor bugetare, plasamente financiare pe termen scurt, retragerea titlurilor de tezaur de pe piață etc. Efectuarea și derularea fluxurilor de ieșire de numerar impun capacitatea de urmărire și asigurare a disponibilităților în contul de bază al Trezoreriei Statului, deoarece numai în acest mod se remarcă rolul mecanismelor. În acest context se impune creșterea activității de prognoză a încasării veniturilor, a primirii împrumuturilor pentru finanțarea deficitului curent și refinanțarea datoriei publice acumulate în perioadele precedente, realizarea veniturilor de către instituțiile publice și de către Trezoreria Statului. Fluxurile curente de plăți sunt condiționate și influențate de mecanismele de deschidere a creditelor din bugetele aprobate care acționează în concordanță cu politica de prognoză a Trezoreriei Statului, măsurile întreprinse de către organele fiscale privind urmărirea și încasarea veniturilor, politica de finanțare și refinanțare a datoriei publice. Subliniem faptul că mecanismul de deschidere a creditelor bugetare pe seama ordonatorilor de credite reprezintă o pârghie importantă în armonizarea fluxurilor de intrări de venituri și a fluxurilor de plăți, asigurând, în final, eliminarea derapajelor de la obiectivele stabilite anual prin Legea Bugetului de Stat, precum și menținerea echilibrului financiar stabilit prin lege. În fluxurile financiare de ieșiri se cuprind plățile efectuate de Trezoreria Statului din dispoziția ordonatorilor de credite de la toate nivelurile, fiind ultima fază a execuției bugetare.

Fluxurile de intrări și fluxurile de ieșiri reprezintă un mecanism temeinic al funcționării Trezoreriei, deoarece prin aceste instrumente se atrag resursele bugetelor publice și se pun în economie lichiditățile aferente cheltuielilor efectuate în toată structura sectorului public.

Consolidarea sistemului bancar și creșterea semnificativă a volumului de operațiuni (intrări și ieșiri de fonduri), consecință a dezvoltării economiei, a determinat intervenția

Băncii Naționale a României să creeze proceduri și norme în scopul asigurării efectuării operațiunilor respective în siguranță, în timp real și într-o disciplină fermă.

În aceste condiții a fost creat Sistemul Național de Plăți administrat de Banca Națională a României, care reprezintă un ”ansamblu de instrumente, proceduri bancare și reguli care asigură transferul de fonduri între participanții la sistem”² (Trezoreria Statului, instituții de credit sau instituții financiare). Sistemul funcționează pe baza unui acord între participanți și Banca Națională a României, în calitate de operator de sistem, iar ”transferul de fonduri este realizat prin intermediul unei infrastructuri tehnice agreate”³. Sistemul Național de Plăți este unul electronic, de aceea este denumit Sistemul Electronic de Plăți (SEP). Acest sistem prezintă reale avantaje, dintre care, menționăm: viteza mare și timpul redus de tranzacționare, reducerea semnificativă a procesării manuale și consumului de hârtie, comisioane reduse de operare, eficacitatea, siguranța și, bineînțeles, flexibilitatea. În vederea funcționării cu randament sporit, Banca Națională a României a stabilit ca acest sistem să funcționeze într-o structură separată și subordonată, fiind înființată societatea comercială pe acțiuni STFD-TRANSFOND S.A. (anul 2000).

Trezoreria Statului a aderat în septembrie 2003 la Sistemul Electronic de Plăți, de la implementarea acestuia în țara noastră, fiind un participant important al acestui sistem.

Sistemul Electronic de Plăți (SEP) are trei subsisteme componente și anume:

- a) **Sistemul RTGS** (Real Time Gross Settlement) este un sistem cu decontare brută în timp real și este folosit în cazul plăților de mare valoare. În cazul sistemului RTGS procesarea și decontarea se realizează în timp real, fiecare transfer este decontat individual. Sistemul RTGS folosit în țara noastră se numește **ReGIS** (Romanian electronic Gross Interbank System Settlement);
- b) **Sistemul ACH** (Automated Clearing House) este casa de compensație automată și este utilizat în cazul plăților de mică valoare, în România sistemul **SENT** (Sistemul Electronic cu decontare pe bază Netă al STFD-TRANSFOND) este un sistem ACH;
- c) **Sistemul GSRS** (Government Securities Registration System) este sistemul utilizat în cazul înregistrării și decontării operațiunilor cu titluri de stat, denumirea acestui sistem în țara noastră fiind **SaFIR**.

---

² Raportul CPSS ”Core Principles for Systemically Important Payment Systems”, Banca Reglementelor Internaționale, ianuarie 2011

³ Raportul CPSS ”Core Principles for Systemically Important Payment Systems”, Banca Reglementelor Internaționale, ianuarie 2011

Este necesar să subliniem că aceste sisteme de plată au fost concepute și implementate în conformitate cu prevederile directivelor europene.⁴

Analiza efectuată a confirmat că Trezoreria Statului este un participant important al Sistemului Electronic de Plăți, administrat de către Banca Națională a României. Volumul de operațiuni derulat prin cele trei componente ale Sistemului Electronic de Plăți se estimează la peste 45% din volumul total al tranzacțiilor sistemului bancar.

O altă problemă abordată în cadrul acestui capitol este **analiza bugetului de stat și a datoriei publice**, prin analizarea corelației fluxurilor financiare în realizarea echilibrului financiar public în România și în Republica Moldova.

Cercetând lucrările de specialitate ale autorilor s-a reținut că ”în procesul elaborării bugetului public național, o problemă importantă este determinarea nivelului optim, la care se constituie echilibrul financiar”.⁵ Nivelul optim este dat nu doar de mărimea absolută a resurselor financiare, ci și de mărimea relativă a acestora. În bugetul general consolidat își găsesc reflectarea toate resursele financiare publice.

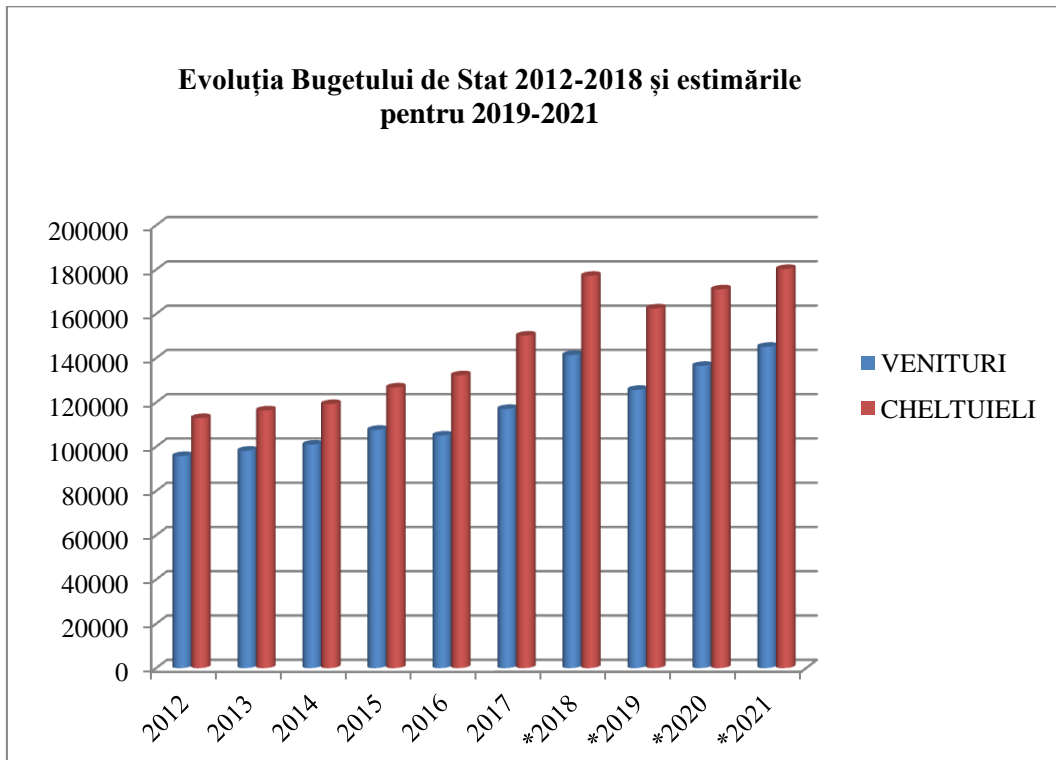
Pentru a analiza evoluția bugetului de stat, am avut în vedere bugetele din anii 2012-2018 și estimările pentru perioada 2019-2021 (Figura 2). Din analiza acestei evoluții rezultă că în toată perioada cheltuielile au înregistrat creșteri mai mari decât veniturile, ceea ce arată că Bugetul de Stat s-a încheiat cu deficit care a fost acoperit cu împrumuturi interne și externe. Estimările pentru următorii ani (2019-2021) sunt îngrijorătoare, deși există previziuni optimiste conform cărora, începând cu anul 2020, deficitul bugetar va avea un trend descrescător.

---

⁴ Directiva 98/26 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare

⁵ Tatiana Manole, Sofia Scutari, *Trezoreria-serviciu al statului de asigurare a echilibrului valoric*, Institutul Național de Cercetări Economice, Chișinău, 2014

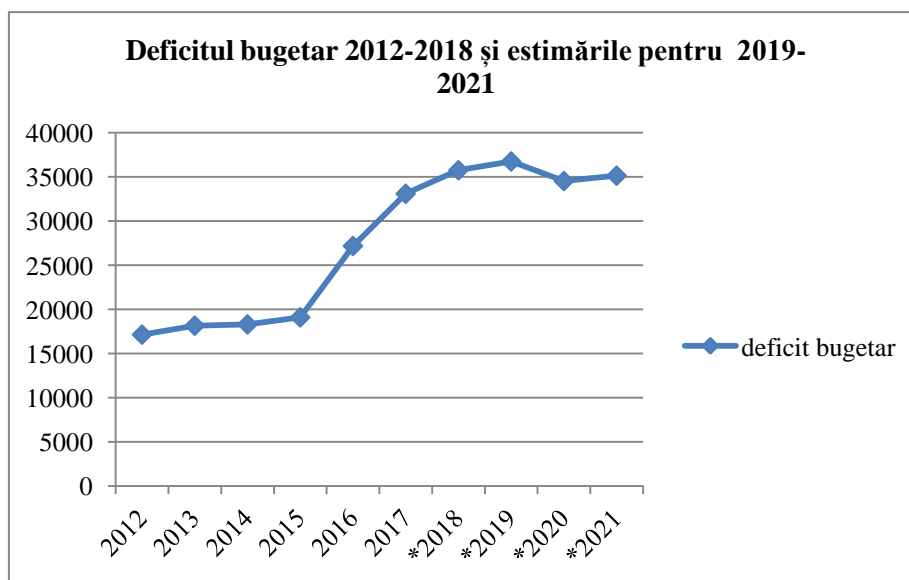
Figura 2. Evoluția Bugetului de Stat în anii 2012-2018 și estimările pentru 2019-2021

Sursa: prelucrarea autorului pe baza datelor din Legile Bugetul de stat pe anii 2012-2018

În continuare am prezentat evoluția deficitului bugetar

Figura 3. Evoluția deficitului bugetar în anii 2012-2018 și estimările pentru 2019-2021

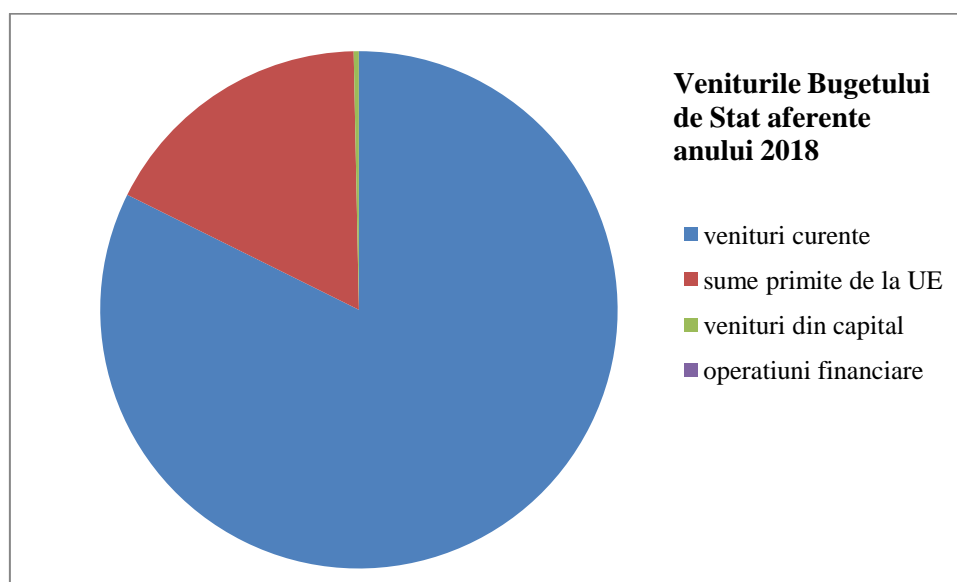
Sursa: prelucrarea autorului pe baza datelor din Legea Bugetului de Stat pe anii 2012-2018

Evoluția deficitului bugetar arată creșteri de la an la an cu influențe negative asupra volumului datoriei publice (Figura 3). De asemenea, pentru anii 2020 și 2021 se arată o descreștere a deficitului bugetar, însă aceasta este legată de realizarea estimărilor respective, deoarece nu au fost avansate măsurile respective.

În continuare (Figura 4) am pus în evidență principalele categorii de venituri ale bugetului de stat. Veniturile din operațiuni financiare care au contribuția cea mai mică și constau, în principal, din încasări din rambursări de împrumuturi. Sumele primite de la Uniunea Europeană susțin bugetul de stat cu 20.295.560 mii lei. Următoarea sursă la formarea veniturilor la bugetul de stat o au veniturile din capital în valoare de 372.679 mii lei. Aceste venituri apar în procesul de stingere a creanțelor bugetare. Cu un procent de aproximativ 82,34% în veniturile bugetului de stat, ies în evidență veniturile curente. Datorită importanței acestei categorii de venituri, este necesară o analiză mai detaliată. În structura Bugetului de Stat se remarcă impozitele și taxele contribuabililor (veniturile fiscale), care au o pondere de 93,47% din veniturile curente, și 83,3% din veniturile totale ale Bugetului de Stat. În structura Bugetului de Stat impozitele și taxele cu pondere sunt: impozitul pe venit, impozitul pe profit, TVA și accizele (Fig 3.15 din teza -pag 99).

Figura 4. Categoriile de venituri ale bugetului de stat

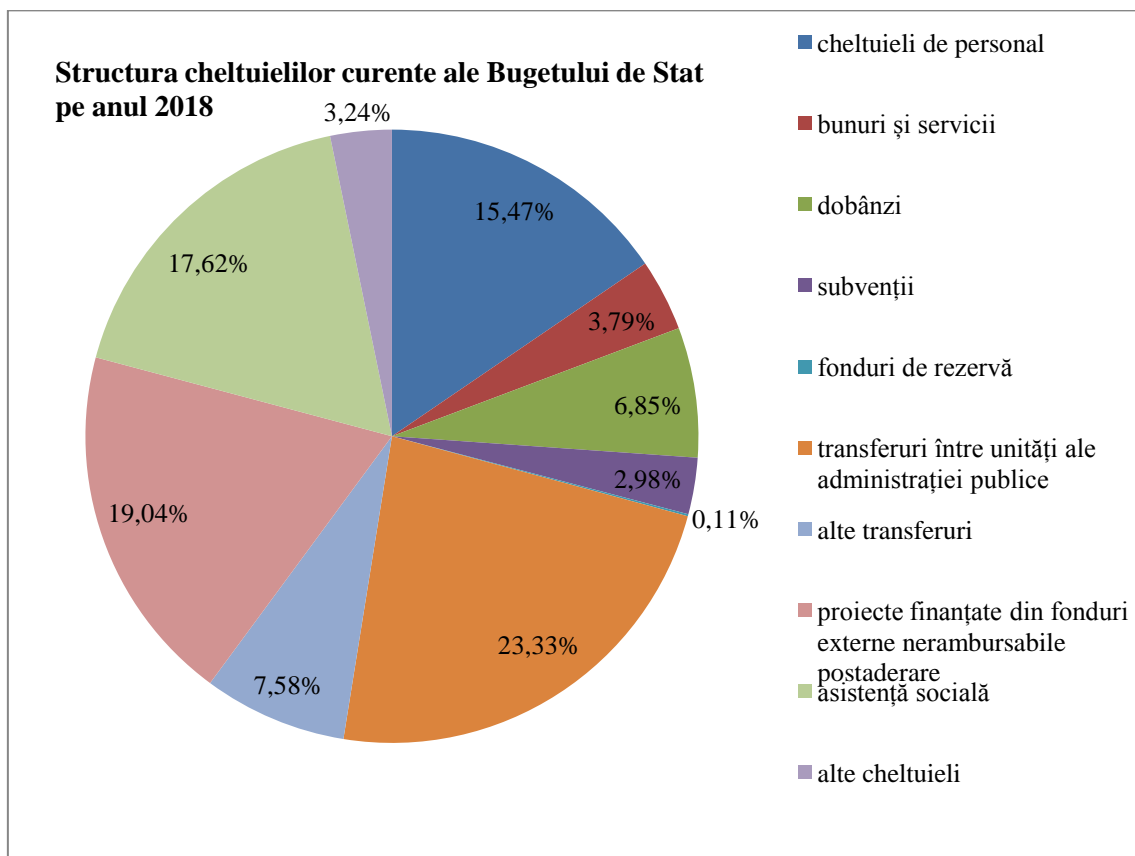

Sursa: prelucrarea autorului pe baza datelor din Bugetul de stat pe anul 2018

Structura cheltuielilor Bugetului de Stat, în profil economic, reflectă, în mod concludent utilizarea fondurilor bugetare pe categorii de destinații. Astfel, potrivit

indicatorilor pe subdiviziunile clasificăției bugetare aprobate pentru anul 2018, rezultă că 23,33% din totalul cheltuielilor reprezintă alocații pentru proiecte de investiții și alte activități care se rambursează de către Comunitatea Europeană pe măsura realizării acestora, urmând transferuri către administrația locală pentru finanțarea serviciilor deconcentrate, precum și alte acțiuni de interes general care se derulează de către acestea 19,04% (Figura 5).

Figura 5. Structura cheltuielilor curente

Sursa: prelucrarea autorului pe baza datelor din Bugetul de stat pe anul 2018

Cheltuielile cu personalul administrației centrale sunt în proporție de 15,47%, asigurând plata pentru un număr de 900 de mii de angajați în ministere și agenții. Această problemă arată că salariile din administrația centrală continuă să reprezinte o problemă necesitând analize și măsuri de restructurare și creștere a eficienței serviciilor prestate către societate. La analiza acestei probleme este necesar să vedem care este situația și în alte țări din Comunitatea Europeană. De exemplu, România cu un număr de circa 20 milioane locuitori are 1.260.000 angajați în sectorul public, în timp ce Franța cu 75 milioane de locuitori dispune de 3 milioane de angajați. În structura Bugetului de Stat atrag atenția, în mod deosebit, cheltuielile cu dobânzile 6,85% din total. Aceste cheltuieli (dobânzi, comisioane și diferențe

de curs) în sumă absolută de 12,14 miliarde lei privesc costul suportat în fiecare an pentru finanțarea curentă a deficitului Bugetului de Stat și refinanțării datoriei publice acumulate din exercițiile financiare închise.

În continuare am prezentat cheltuielile Bugetului de Stat, pe capitole bugetare, care corespund funcțiilor statului pe baza cărora se poate cunoaște modul de finanțare din sectorul public. Structura cheltuielilor pe capitole bugetare ne dă posibilitatea să examinăm modul de finanțare a activităților statului, astfel încât funcțiile statului să se desfășoare în folosul populației și în deplină siguranță.

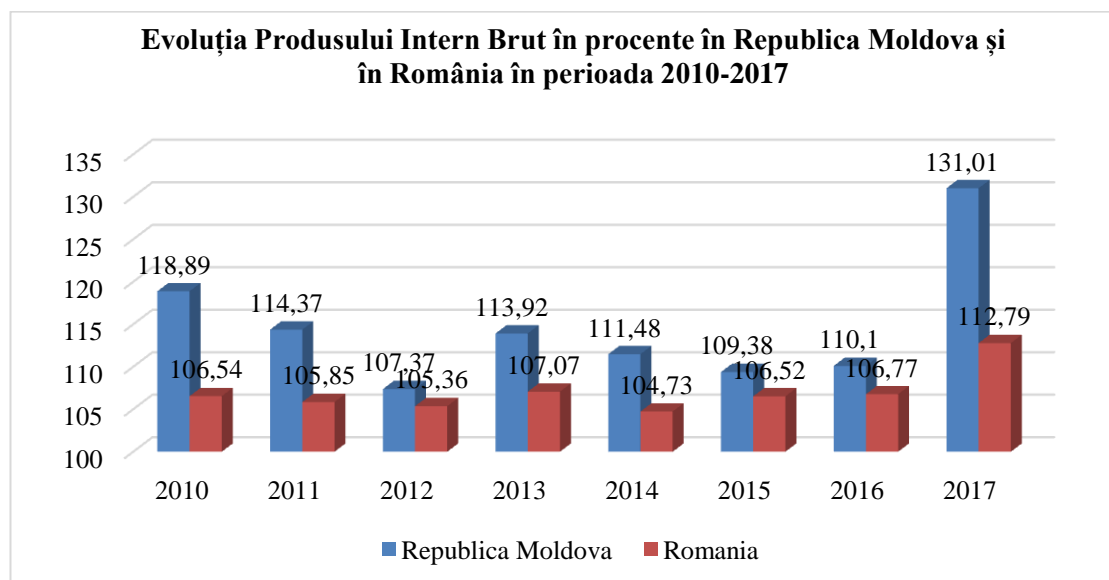
Astfel, dacă grupăm fondurile alocate administrației publice centrale, inclusiv acțiunile externe, ordinea publică, siguranța națională și transferurile între nivelurile administrației, rezultă că acestea cheltuiesc 42,60% din totalul cheltuielilor bugetare, rămânând ca celelalte sectoare cu importanță vitală pentru societate (educația, sănătatea, cultura și arta, transporturi, asigurări sociale, protecția mediului, agricultură, locuințe și dezvoltare publică ș.a.) să le mai revină restul de 57,40% din totalul cheltuielilor. Aceste două procente (42,60% și 57,40%) explică la nivelul macro de ce statul nostru are serioase rămăneri în urmă în sectoarele cu importanță deosebită, de exemplu: educație, sănătate, transporturi, agricultură ș.a. Apreciem că astfel de analize cu problemele rezultate necesită să fie efectuate cu ocazia elaborării proiectului de buget, iar factorii de decizie să explice, în mod transparent, contribuabililor de impozite și taxe, politicile publice pe care le finanțează Bugetul de Stat.

Plecând de la rezultatele obținute în sistemul finanțelor publice din țara noastră, considerăm că pentru a avea un volum optim de informații necesare pentru stabilirea nivelului optim al echilibrului financiar și al proiectării politicii bugetare pe termen lung, este necesar să se creeze un sistem informațional complex, flexibil și accesibil. În acest scop, vom prezenta în continuare evoluția PIB-ului atât în țara noastră, cât și în Republica Moldova (Figura 6).

În urma analizei datelor se observă o evoluție lentă de creștere a PIB-ului în Republica Moldova în perioada 2010-2017, creșterile în prețuri comparabile sunt și mai mici, ca efect al inflației. Creșterea PIB-ului s-a datorat, în principal, creșterii volumului producției industriale și al producției agricole, acești indicatori asigurând veniturile necesare pentru bugetul public național. Evoluția favorabilă a acestor indicatori a dus la menținerea echilibrului financiar în Republica Moldova. Un alt factor important pentru menținerea echilibrului financiar a fost implementarea de noi politici bugetar-fiscale, monetare și valutare. Și în cazul țării noastre, ca și în cazul Republicii Moldova, creșterea PIB-ului s-a

datorat, în principal, creșterii volumului producției industriale și al producției agricole, acești indicatori asigurând veniturile necesare pentru bugetul public național.

Figura 6. Evoluția Produsului Intern Brut în Republica Moldova și în România în perioada 2010-2017

Sursa: prelucrarea autorului

În capitolul al patrulea, intitulat *Posibilități de perfecționare a activității Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial*, structurat pe patru subcapitole (*considerații privind neajunsurile în organizarea actuală a Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial; transparența activității Trezoreriei Statului, factor important de întărire a rolului finanțelor publice în dezvoltarea economiei; necesitatea îmbunătățirii reflectării în contabilitatea Trezoreriei Statului a operațiunilor specifice, precum și a conținutului bilanțului contabil; concluzii, propuneri și contribuții personale*), am tratat problema eliminării vulnerabilității conturilor unice deschise pe bugete pentru încasarea veniturilor bugetare, problema transparenței activității Trezoreriei Statului, precum și problema publicării transparente a datoriei publice. În cadrul acestui capitol s-au făcut propuneri concrete cu privire la îmbunătățirea: activității Trezoreriei Statului la nivel central și teritorial, a planului de conturi al Trezoreriei Statului, a întocmirii Contului general de execuție a Bugetului Statului și a structurii Bilanțului contabil.

Începând cu anul 2005, în mecanismul Trezoreriei au fost aduse unele noutăți, fără a fi fundamentate, una dintre acestea constând în faptul ca: plata impozitelor, taxelor și

contribuțiilor să nu se mai efectueze separat cu ordin de plată pentru fiecare impozit și taxă, ci global pe baza a două ordine de plată. În acest scop au fost deschise în cadrul contului de bază al Trezoreriei Statului două subconturi curente intitulate astfel:

- contul bugetului de stat (cuprinde impozitul pe venit, impozitul pe profit, impozitul pe veniturile de natură salarială etc.);
- contul bugetului asigurărilor sociale de stat (cuprinde fondul de sănătate, fondul de șomaj și celelalte bugete).

În aceste condiții, contribuabilii virează la scadență obligațiile bugetare, întocmind câte un ordin de plată global pentru fiecare dintre cele două conturi deschise la bugete. Înregistrarea cronologică a ordinelor de plată în cele două conturi globale determină ca sumele virate să se depersonalizeze, adică nu se mai știe ce reprezintă, urmând a se efectua de către unitățile Trezoreriei Statului alte operațiuni în scopul cunoașterii subdiviziunilor bugetare la care se încadrează impozitele, taxele și contribuțiile respective. În acest scop se apelează la declarațiile fiscale depuse de contribuabili care sunt primite de către organele fiscale. **Din cercetările efectuate pe această temă, la unitățile Trezoreriei Statului am fost surprinși să constatăm că cele două conturi globale nu se închid, acestea rămânând permanent cu solduri importante, datorită, în principal, întârzierilor înregistrate în evidențierea operațiunilor respective.** Soluția aplicată a fost introducerea unei poziții distincte intitulată ”Soldul contului bugetului de stat care nu a fost defalcat pe contribuabili”, deși acest sold cuprinde o categorie largă de impozite și taxe. Cu alte cuvinte, **veniturile bugetului de stat cu defalcarea pe categorii de impozite și taxe nu reflectă veniturile reale pe surse deoarece o parte din acestea se află într-o sumă globală fără să se știe ce reprezintă.**

Analizând situația respectivă a rezultat că aceasta reprezintă, pe fond, o **abatere de la prevederile legii finanțelor publice** și că folosirea conturilor globale menționate pe bugete prezintă un grad mare de vulnerabilitate. În aceste condiții apare ușor suspiciunea că pot fi efectuate și operațiuni neconforme, adică deturnări și delapidări de fonduri fără existența unui mecanism de verificare.

Considerăm oportună aplicarea unor **măsuri de întărire a disciplinei financiare**, în care scop propunem: **renunțarea la conturile globale deschise pentru bugetul de stat și bugetele asigurărilor sociale de stat**, urmând ca impozitele și taxele să fie virate direct în contul Trezoreriei Statului care să permită efectiv și operativ evidențierea acestora pe subdiviziunile bugetelor aprobate și evidențierea concomitentă înregistrată în evidența

analitică pe contribuabili condusă de organul fiscal. Această propunere necesită să fie susținută cu perfecționarea sistemului de plată de către persoanele juridice, în care scop este necesar să se verifice ordinul de plată cu declarația fiscală, care prezintă marele avantaj că în momentul încasării unui impozit organele Trezoreriei și cele fiscale dispun și cunosc toate elementele necesare evidențierii impozitului respectiv. **Propunerea noastră conduce implicit la eliminarea formării soldurilor nerepartizate în conturile respective, precum și reducerea circuitelor documentelor.** Considerăm că propunerea este aplicabilă, deoarece va face obiectul perfecționării sistemului actual informațional folosit de Trezorerie și de către organele fiscale. De asemenea, considerăm necesară devansarea termenului de depunere a declarațiilor fiscale anterior termenelor de plată.

În vederea unei mai bune funcționări a Trezoreriei Statului, propunem **concentrarea resurselor financiare ale sectorului public în Contul general al Trezoreriei publice, deschis la Banca Națională a României, eliminându-se situația din prezent când anumite categorii de instituții își păstrează veniturile și fac operațiuni de plăți prin conturile deschise la bănci comerciale.** În susținerea acestei propuneri subliniem faptul că în conceptul Trezoreriei Statului s-a avut în vedere că toate resursele financiare ale sectorului public să fie derulate prin contul de baza al Trezoreriei Statului, asigurând în primul rând protejarea surselor respective de factorii negativi.

Propunerea de mai sus se poate realiza pe baza unui act normativ în care să se prevadă întreaga procedură și anume: prevederea unui mecanism de regularizare financiară a instituțiilor publice care funcționează pe bază de venituri și care înregistrează an de an solduri lichide fără utilizare. Propunem, de asemenea, ca acest mecanism să aibă la bază următoarele principii de funcționare și anume: pe baza bilanțurilor și conturilor de execuție să se stabilească ca din soldul lichid înregistrat la finele anului să se scadă și să rămână la dispoziția instituțiilor:

- sumele necesare achitării în anul următor a obligațiilor de plată către furnizori, bugete, salariați ș.a.;
- suma necesară pentru efectuarea cheltuielilor pe primele două luni din anul următor, până la încasarea veniturilor curente care sunt de natură parafiscală, adică sunt stabilite prin acte normative și nu provin din serviciile prestate clienților pe bază de contracte economice;

- diferența rămasă după scăzările efectuate din sold, conform celor precizate mai sus, să se preia la bugetul de stat sub formă de disponibilități rămase la instituții fără utilizare.

Acest sistem propus prezintă reale avantaje, reflectându-se, în final, în reducerea deficitului bugetului de stat care suportă dobânzi și diferențe de curs valutar pentru împrumuturile angajate pentru finanțarea deficitului bugetului de stat. De asemenea, determină întărirea disciplinei financiare și elimină finanțarea deficitului din resursele proprii ale statului.

Considerăm oportună **perfecționarea întocmirii Contului general de execuție a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat și sănătate** și creșterea răspunderii ordonatorilor principali de credite în justificarea fondurilor primite și utilizate. Astfel, apreciem că încheierea anuală a execuției bugetare ar trebui să reprezinte o etapă de mare răspundere în care ordonatorii de credite își examinează fondurile folosite comparativ cu rezultatele obținute în activitățile desfășurate și stabilesc programe de măsuri pentru eliminarea neajunsurilor înregistrate în anul de bază, precum și întărirea disciplinei financiare bugetare. O altă problemă este că **instituțiile statului nu au indicatori fizici în funcție de care se alocă fondurile necesare, indicatori care să reflecte efortul bugetar pe unitate de măsură. Lipsa indicatorilor fizici specifici reduce posibilitățile de analiză și de stabilire a răspunderii ordonatorilor de credite în realizarea acțiunilor din domeniile în care activează.**

Contul general anual de execuție a bugetului de stat se întocmește de către Trezoreria Statului pe baza situațiilor financiare prezentate de ordonatorii principali de credite. Pornind de la problemele sesizate apreciem că sunt necesare unele **propuneri de îmbunătățire privind întocmirea, pregătirea și aprobarea conturilor generale anuale de execuție.** Astfel, o primă propunere ar fi aceea că prezentarea **Contului general de execuție al bugetului de stat să aibă o nouă structură care să reflecte pe deplin rezultatul execuției atât pe ansamblul sectorului public, cât și pe ordonatorii principali de credite, ceea ce ar contribui la creșterea gradului de analiză și decizie.** Considerăm că acest Cont general de execuție a bugetului de stat poate fi întocmit pe mai multe părți și anume:

În prima parte, Contul general de execuție trebuie să fie întocmit într-o formă sintetică, care să redea pe subdiviziunile bugetului aprobat: veniturile încasate comparativ cu prevederile bugetare și veniturile neîncasate care urmează a fi realizate în anul următor, precum și indicele (%) de realizare față de bugetul aprobat.

În partea a doua trebuie prezentate cheltuielile pe structura clasificăției funcționale a instituțiilor statului, care, de fapt, exprimă funcțiile statului: apărare, ordine publică, administrația centrală, învățământ, sănătate, cultură și artă, sport, religie etc. Această parte a cheltuielilor să fie redată pe indicatori semnificativi care să contribuie la analiza cunoașterii modului de utilizare a fondurilor publice. Apreciem că, cheltuielile în formă sintetică pot fi prezentate astfel: prevederi bugetare inițiale și definitive, credite angajate, credite deschise, plăți efectuate, procent de realizare față de prevederile bugetare, credite bugetare deschise și neutilizate.

În partea a treia, Trezoreria Statului înscrie rezultatul final al încheierii exercițiului financiar care, în mod teoretic, poate fi excedent sau deficit. În cazul țării noastre, începând cu finele anului 1989 bugetul de stat s-a încheiat cu deficit.

În acest scop **propunem ca după înscrierea deficitului să se menționeze și modul de acoperire sub următoarea formă:**

- deficit bugetar în sumă de:.... care a fost finanțat cu împrumuturi pentru finanțarea deficitului în sumă de... din care:
  - ✓ împrumuturi externe (valută și lei)..
  - ✓ împrumuturi interne lei....
  - ✓ utilizarea temporară a disponibilităților.... din contul Trezoreriei Statului... lei.

Ultima parte a contului general de execuție să fie destinată execuției bugetare a ordonatorilor principali de credite, pentru care va trebui stabilită obligația de a întocmi și prezenta ca anexa la Contul general de execuție, contul general de execuție a bugetului propriu, care va fi semnat chiar de ordonatorul principal de credite.

Această schimbare de conținut necesită stabilirea structurii contului de execuție care să reflecte gestiunea ordonatorilor de credite. Sunt necesare schimbări de viziune care să contribuie în mod direct la analiza efectivă a fiecărui ordonator de credite. În urma cercetărilor efectuate, am ajuns la convingerea că un astfel de cont de execuție poate fi conceput pe următoarele elemente, așa cum rezultă din modelul prezentat în teză la pagina 134.

Conturile de execuție întocmite în structura prezentată în teză sunt înaintate Trezoreriei Statului pentru verificare din punctul de vedere al exactității, după care se anexează Contului de execuție al bugetului de stat cu denumirea *Execuția bugetului de stat pe exercițiul financiar .....(anul) pe baza conturilor de execuție prezentate de către ordonatorii principali de credite.*

Din cercetările întreprinse a rezultat că în nici un raport nu se menționează că toate datele din Contul de execuție sunt înregistrate și reflectate în contabilitatea sectorului public, adică în contabilitatea Trezoreriei Statului și contabilitatea instituțiilor publice. Această operațiune necesită să fie fundamentată din punct de vedere contabil. În acest sens considerăm că **deficitul bugetului de stat raportat în Contul general anual de execuție trebuie să fie confirmat de un bilanț contabil, precum și de justificarea modului de finanțare a deficitului respectiv**. Prezentăm această problemă, deoarece, până în prezent, nu există o procedură scrisă în legătură cu modul de elaborare a conturilor anuale de execuție și, în special, modalitățile de verificare a exactității încasării veniturilor și efectuării cheltuielilor (plăți nete de casă), respectiv a stabilirii excedentelor sau deficitelor bugetare înregistrate la finele anului. Lipsa acestei proceduri creează suspiciuni asupra datelor din conturile de execuție, adică asupra credibilității acestora.

Aspectele reținute din cercetările efectuate în acest domeniu ne-au determinat să susținem că implementarea unei opinii temeinice asupra credibilității conturilor generale anuale de execuție bugetară, depinde în mare măsură de:

- a) elaborarea la nivelul Trezoreriei Statului a unei proceduri în care să se prevadă metodele și elementele de lucru care stau la baza întocmirii conturilor respective, un accent deosebit punându-se pe modalitățile de verificare a indicatorilor financiari (venituri, cheltuieli, excedent, deficit) raportați în conturile de execuție, ceea ce va contribui la creșterea credibilității a tuturor organelor și instituțiilor care au atribuții în acest domeniu;
- b) la Contul general anual de execuție a bugetului de stat să se anexeze în mod obligatoriu Bilanțul Trezoreriei Statului, care să cuprindă, în structura sa, elementele de bază care să reflecte posibilitățile de verificare sintetică a datelor raportate în Contul General de Execuție.

Plecând de la faptul că Trezoreria Statului concentrează toate resursele financiare ale sectorului public am examinat, prin metode analitice, ce înseamnă transparența pentru activitatea Trezoreriei Statului și cum trebuie să arate aceasta în condițiile actuale economico-financiare ale sectorului public. Din analiza efectuată am reținut faptul că **transparența Trezoreriei Statului nu a constituit o preocupare de prim ordin în activitatea acesteia**. Totodată, considerăm că acest concept **de transparență a activității Trezoreriei Statului trebuie să se regăsească în actul normativ de înființare și organizare a Trezoreriei Statului** în care să se precizeze și să se definească atât conceptul în sine, cât și conținutul și

structura specifică a transparenței. Fiind prevăzută în actul normativ menționat mai sus, structura organizatorică ar fi avut obligația să implementeze această activitate de transparență. Un rol important în această privință îl are elaborarea de proceduri privind elaborarea și publicarea execuției financiare, compartimentele și răspunderile acestora. În acest scop prezentăm în cele ce urmează unele **propuneri de îmbunătățire și perfecționare a transparenței activității Trezoreriei Statului** care pot aduce efecte pozitive pentru finanțele publice și anume:

- a) **publicarea în mod transparent a execuției bugetare** conform operațiunilor de încasări și plăți înregistrate în contabilitatea Trezoreriei Statului pe bugetele aprobate;
- b) **cuprinderea în activitatea de raportare transparentă a creanțelor și obligațiilor instituțiilor publice finanțate din fonduri bugetare și venituri proprii**

Trezoreria Statului este integrată în mecanismul datoriei publice deoarece împrumuturile legate de finanțarea deficitului bugetului de stat fiind contractate de Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice sunt gestionate prin contul de bază al Trezoreriei.

Din documentarea efectuată rezultă că Trezoreria Statului, care gestionează împrumuturile pentru finanțarea deficitelor bugetare și deține în contabilitatea proprie toate datele, poate să contribuie la îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a datoriei publice, prin publicarea acesteia în mod transparent.

Considerăm că **situația din prezent ar putea fi perfecționată dacă s-ar aduce unele îmbunătățiri în conceptul de contractare și publicare a datoriei publice**, în care scop prezentăm unele propuneri care pot trezi interesul organelor respective, astfel:

- a) elaborarea cadrului normativ în care să se prevadă politica statului în domeniul datoriei publice;
- b) situația datoriei publice trebuie să fie cuprinsă în sistemul de informare curentă și periodică a opiniei publice și instituțiilor de profil.

Cercetarea efectuată a fost axată și pe analiza sistemului de contabilitate a Trezoreriei Statului, acesta constituind un sector important în activitatea acesteia, care asigură reflectarea operațiunilor de încasări de impozite și taxe, precum și a cheltuielilor, inclusiv operațiunilor privind datoria publică în conturile contabile, sistematizate pe subdiviziunile bugetelor aflate în execuție. Din analizele întreprinse, am reținut faptul că în prezent finanțarea temporară a deficitului bugetar din disponibilitățile instituțiilor publice aflate în conturile deschise la

Trezoreria Statului nu se reflectă în conturi contabile, ci în evidențe extracontabile, ceea ce poate conduce la unele dificultăți cu ocazia încheierii execuției bugetului de stat.

Faptul că asemenea operațiuni se referă la fluxuri de mișcări de fonduri considerăm **necesar ca operațiunile menționate mai sus să fie evidențiate în conturi de bilanț (activ și pasiv), deoarece numai în acest mod se poate urmări corect alocarea finanțării temporare a deficitului bugetului de stat și recuperarea acesteia din împrumuturile intrate în Trezoreria Statului.**

În acest scop propunem ca **în planul de conturi pentru Trezoreria Statului să fie introduse și aplicate o pereche de conturi** intitulate astfel:

- cont de activ **Finanțare temporară a deficitului bugetar din disponibilitățile Trezoreriei;**
- cont de pasiv **Bugetul de Stat pentru finanțarea temporară din disponibilitățile Trezoreriei urmând a fi reîntregit din împrumuturile primite**

Funcțiunea contabilă a acestor conturi se prezintă în mod sintetic astfel:

- ✓ la alocarea finanțării temporare pe baza notei de fundamentare a Direcției Generale a Trezoreriei și Datoriei Publice se debitează contul de activ *Finanțare temporară a deficitului bugetelor din disponibilitățile Trezoreriei* prin creditul contului de pasiv *Bugetul de Stat pentru finanțarea temporară din disponibilitățile Trezoreriei urmând a fi reîntregit din împrumuturile primite*. Această înregistrare reflectă datoria bugetului pentru finanțarea temporară primită de la Trezoreria Statului, precum și dreptul Trezoreriei Statului de a recupera finanțarea respectivă din împrumuturile aferente finanțării deficitului bugetelor primite în contul de bază al Trezoreriei Statului;
- ✓ în momentul în care împrumutul a fost înregistrat în cont, se evidențiază primirea acestuia (cont disponibil Trezoreria Statului=Împrumuturi), precum și reîntregirea finanțării temporare prin debitarea contului de pasiv prin creditul contului de activ.

Aplicarea propunerii de mai sus va contribui, în primul rând, la întărirea controlului asupra recuperării finanțării temporare și, în al doilea rând, dă posibilitatea de control asupra încheierii execuției bugetului de stat, a contului general de execuție a bugetului de stat care se aprobă de Parlamentul României, ceea ce reprezintă creșterea credibilității și transparenței asupra efectuării operațiunilor respective.

În prezent, volumul datoriei publice se reflectă într-un cont de pasiv intitulat ”Împrumuturi” (denumire generică), având deschise conturi analitice, desfășurate pe entitățile interne și externe de la care s-au primit împrumuturi, fără să se specifice dacă acestea provin din finanțarea deficitelor bugetare sau din alte nevoi de finanțare. Evidența analitică este condusă pe entitățile creditoare care au acordat împrumuturile respective. Există cazuri când o bancă internă a acordat într-o perioadă de un an mai multe împrumuturi care sunt evidențiate în fișa contului analitic al băncii respective. În această situație devine anevoioasă urmărirea lichidării la scadență, deoarece fiecare împrumut are particularitățile specifice ca denumire, sumă, scadență, plata dobânzilor și comisioanelor etc.

Ca urmare a examinării acestei evidențe, considerăm **că se impune revederea modului de înregistrare a datoriei publice**, având în vedere nevoia de informații care să corespundă procesului de contractare și rambursare a datoriei publice și că Trezoreria Statului este în măsură să furnizeze informațiile necesare.

Plecând de la aceste realități, bazate pe analize, **propunem ca sistemul de evidență a datoriei publice să fie îmbunătățit prin crearea unor conturi specifice care să asigure reflectarea explicită a volumului și structurii datoriei publice, sporind nivelul de informații și anume:**

Crearea unor conturi specifice cu funcție de reflectare a datoriei publice

Cont sintetic de pasiv	Desfășurarea pe conturi analitice
<i>Împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetar</i>	<i>Împrumuturi pentru finanțarea deficitului pe anul curent cu desfășurarea pe creditori și scadențe</i>
	<i>Împrumuturi pentru refinanțarea datoriei publice (sold datorie acumulată) cu desfășurarea pe creditori și scadențe</i>
<i>Împrumuturi pentru finanțarea altor obiective de interes public</i>	<i>Împrumuturi pentru finanțarea obiectivului ... cu desfășurarea pe creditori și scadențe</i>

Acest ultim cont *Împrumuturi pentru finanțarea altor obiective de interes public* va reflecta împrumuturile cu altă destinație decât cele pentru finanțarea deficitelor bugetare.

Propunerile prezentate mai sus privind îmbunătățirea contabilității Trezoreriei Statului se vor reflecta și în bilanțul contabil întocmit trimestrial și anual, fiind propus în acest referat să fie anexat la Contul general de execuție anuală, ca document care atestă exactitatea și realitatea rezultatelor execuției bugetare.

În vederea îndeplinirii acestei funcții este necesar ca în bilanțul Trezoreriei să se reflecte întreaga activitate pe cele două componente: activitatea de execuție a bugetelor publice și datoria publică curentă și acumulată.

În aceste condiții propunem ca bilanțul Trezoreriei Statului să aibă o nouă structură, așa cum se regăsește ea prezentată la pagina 150 din teză.

Structura propusă de noi în teză este deosebit de explicită și răspunde cerințelor de analiză și cunoaștere a rezultatului activității Trezoreriei Statului încheiate la finele exercițiului bugetar. Astfel, din noua structură a bilanțului contabil apar în mod vizibil:

- ❖ soldul contului de bază al Trezoreriei aflat la Banca Națională a României;
- ❖ situația deficitelor bugetare acumulate;
- ❖ finanțarea temporară a deficitului bugetar din disponibilitățile Trezoreriei, care urmează a fi recuperată din împrumuturile contractate de către Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică;
- ❖ volumul disponibilităților instituțiilor publice cu conturi deschise la Trezoreria Statului;
- ❖ împrumuturile atrase pentru finanțarea și refinanțarea datoriei publice.

În vederea întăririi funcției bilanțului contabil al Trezoreriei Statului în ceea ce privește asigurarea elementelor de verificare sintetică a conturilor de execuție bugetară, propunem ca **la bilanțul anual să se raporteze sub formă de anexă situația veniturilor și cheltuielilor realizate pe fiecare buget**; anexa urmând a avea structura prezentată în teză la pagina 152.

Informațiile propuse în anexa la bilanț vor asigura elementele necesare pentru a constata că excedentul sau deficitul unui buget rezultă ca diferență dintre veniturile realizate și cheltuielile efectuate (plăți nete) care trebuie să corespundă cu soldurile conturilor contabile: Excedent; Deficit din pasivul sau activul bilanțului Trezoreriei Statului. Acest lucru va înlătura orice îndoială asupra exactității și credibilității conturilor de execuție.

În partea finală a tezei de doctorat am prezentat în sinteză **concluziile, contribuțiile personale, precum și dezvoltările ulterioare**, dintre care amintim:

- ❖ conturarea unei noi definiții a Trezoreriei Statului: *Trezoreria Statului reprezintă un sistem, o activitate, gen casierul statului prin care se derulează însemnate fluxuri bănești rezultate din încasarea veniturilor bugetelor publice și utilizarea acestora în*

conformitate cu destinațiile aprobate de Parlamentul țării pe destinații și proiecte aferente dezvoltării economiei naționale și îmbunătățirea situației materiale a populației;

- ❖ schimbarea conceptului privind funcțiile Trezoreriei Statului;
- ❖ o propunere de conținut este menționată în legătură cu denumirea instituțională a Trezoreriei Statului, având în vedere că autorii o definesc "casier", iar contribuabilii de taxe și impozite "banca statului". Dacă funcția de casier se potrivește în mare măsură, subliniem argumente temeinice că **Trezoreria Statului nu poate avea o funcție de "bancă"** deoarece gestionează resursele financiare ale sectorului public care se folosesc conform prevederilor din bugetele publice aprobate;
- ❖ reliefarea sferei de cuprindere a sistemului de Trezorerie;
- ❖ prezentarea conceptelor metodologice necesare funcționării sistemului Trezoreriei Statului;
- ❖ necesitatea introducerii unui nomenclator al investițiilor sectorului public;
- ❖ renunțarea la modificarea în cursul execuției bugetare a bugetelor publice, ceea ce ar contribui la îmbunătățirea execuției bugetare la toate nivelurile sectorului public, precum și a Trezoreriei Statului;
- ❖ extinderea sistemului de plăți în formă electronică pentru plata tuturor obligațiilor fiscale, în principal, cele ale persoanelor fizice atât către bugetul de stat, cât și către bugetele locale (prin platforma Ghiseul.ro)- acest lucru va duce la o creștere a nivelului de încasare a impozitelor și taxelor;
- ❖ se impune introducerea Sistemului de Plăți Electronice prin intermediul Trezoreriei Statului pentru persoanele juridice cu conturi deschise la Trezoreria Statului pe modelul conturilor deschise la băncile comerciale –acest lucru va reduce volumul de lucru al lucrătorilor din cadrul Trezoreriei Statului și va apropia contribuabilul persoană juridică de instituția Trezoreria Statului;
- ❖ **eliminarea conturilor unice deschise pe bugete** va atrage unele simplificări, însă va elimina posibilitățile de înregistrare de nereguli și abateri în gestionarea fondurilor;
- ❖ **concentrarea tuturor resurselor financiare ale instituțiilor publice în contul de bază al Trezoreriei deschis la Banca Națională a României** reprezintă o altă propunere care va avea efecte deosebite asupra bugetului de stat;
- ❖ **sporirea transparenței** activității Trezoreriei Statului prin introducerea conceptului de transparență în actul de înființare al acesteia;

- ❖ îmbunătățirea contabilității finanțării temporare a deficitului bugetului de stat din disponibilitățile din contul Trezoreriei, a reflectării mai corecte a datoriei publice și îmbunătățirea structurii bilanțului contabil al Trezoreriei;
- ❖ se propune ca **Bilanțul Trezoreriei să fie anexă la Contul general de execuție a bugetului de stat**, în scopul atestării credibilității rezultatelor execuției bugetare pentru organele care vor analiza și aproba asemenea documente.

Contribuțiile personale sintetizate de noi în partea finală a tezei sunt detaliate la ultimul subcapitol din fiecare capitol din teza, precum și argumentate pe tot parcursul cercetării.

Diseminarea tezei de doctorat prin studii și articole realizate constituie încheierea unei perioade din activitatea mea, care îmi vor facilita, în viitor, adâncirea unor probleme, deja abordate, dar rezolvate într-un anumit stadiu, dezvoltând teme noi, înrudite cu cele, deja abordate. În acest sens, în noile publicații, vom dezvolta contribuțiile personale din prezenta teză de doctorat, precum și publicarea tezei.

BIBLIOGRAFIE

1. Anghelache Gabriela, Belean Pavel *Finanțele publice ale României*, Ed. Economică, București, 2003
2. Anghelescu Coralia, Socol Cristian, Socol Aura Gabriela *Politici economice*, Ed. Economică, București, 2009
3. Apetri Anișoara *Buget și trezorerie publică-suport de curs*
4. Bartalis Anne-Marie (și alții) *"Possibilities to Improve the Reflectment of the State Accounting of Financial Operations and the Structure of Its Balance Sheet"*, prezentat la Conferința "Performanțe într-o economie competitivă", Ediția a V-a, Institutul Internațional de Management IMI-NOVA, Chișinău, 18-19 mai 2018,
5. Bartalis Anne-Marie (și alții) *"Considerations on Some Shortcomings of the Functioning of the State Treasury and Possibilities For Its Improvement"*, prezentat la 25th International economic Conference Sibiu, 11-12 mai 2018
6. Bartalis Anne-Marie (și alții) *"Transparency of the Activity of the State Treasury, An Important Factor In Strengthening the Role of Public Finance in the Development of Economy"*, publicat în Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu-Jiu, Ediția Economie, numărul 1 din 2018, p. 47-52, ISSN 2344 – 3685/ISSN-L 1844-7007, cotate B+
7. Bartalis Anne-Marie (și alții) *"Corelația fluxurilor financiare în realizarea echilibrului financiar public în România și Republica Moldova prin prisma Trezoreriei Statului"*, publicat în cadrul Conferinței Internaționale Științifico-Practică- Creșterea economică în condițiile globalizării, ediția a XII-a, Chișinău, 12-13 octombrie 2017, ISBN 978-9975-3171-2-2, cotate B, p. 40-43

8. Bartalis Anne-Marie (și alții) *“Considerations Concerning the Organization and Operation of State Treasury in Romania”*, Conferința Internațională “Internaționalizarea și profesionalizarea învățământului superior: realizări și perspective”, Chișinău, 23-24 aprilie 2015, ISBN 978-9975-4035-5-9, p. 159-162
9. Bakker A.F.P. *Instituțiile financiare internaționale*, Ed. Antet, București, 1997
10. Bannock Graham , Manser William *Dicționar internațional de finanțe*, Ed. Universal Dalsi, București, 2000
11. Basle Maurice *Le Budget de l’Etat*, Ed. Hachette Education, Paris, 2003
12. Baziadoly Sofie *Les finances publique*, Ed. Presses Universitaires de France, Paris, 2004
13. Bădescu A. V., Dobre I. *Modelarea deciziilor economico-financiare*, Ed. Conphys, București
14. Belean Pavel *Metode și proceduri ale contabilității și controlului Trezoreriei Statului*, Ed. Vasile Goldiș, Arad, 2000
15. Belean Pavel, Anghelache Gabriela *Trezoreria statului. Organizarea, funcționarea și sistemul contabil*, Ed. Economică, Iași, 2004
16. Breban Vasile *Dicționar al limbii române contemporane*, Ediția a II-a, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1980
17. Brezeanu Petre *Finanțe Europene*, Ed. C.H.Beck, București, 2007
18. Căpraru Bogdan *Banca Centrală și mediul economic - repere teoretice, evoluție și analize*, Ed. Universității Al. Ioan Cuza, Iași, 2009
19. Ceaușu Iulian *Dicționar enciclopedic managerial*, volumul 4, Ed. Academică de Management, București, 2003
20. Cerna Silviu *Sistemul monetar și politica monetară*, Ed. Enciclopedică, București, 1996
21. Ciobanu Vasile *Gestiunea financiară a instituțiilor publice- suport de curs*
22. Cioponea Mariana-Cristina *Finanțele publice și teoria fiscală*, Ed. Fundației ”România de Măine”, București, 2007
23. Comaniciu Carmen *Orientări în labirintul fiscal*, ediția a 2-a revizuită, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2011
24. Comaniciu Carmen *Fiscalitate: Valențe multidimensionale*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2005
25. Comaniciu Carmen , Bunescu Liliana , Mihaiu Diana Marieta *Fiscalitate: idei de bază și noțiuni fundamentale pe înțelesul tuturor*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2010
26. Comaniciu Carmen , Herciu Mihaela *Buget și trezorerie publică*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2004
27. Conso Pierre *La gestion financiere de l’entreprise*, Ed. Dunod, Paris, 1981
28. Dardac Nicolae, Barbu Teodora *Monedă, Bănci și politici monetare*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2005
29. Daniel Alain, Cordeau Paul Jean *La Trésor et la politique financière*, Ecole Nationale des service du trésor, mai 1990

30. Dascălu Elena-Doina *Sistemul bugetar în România*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2006
31. Dascălu Elena-Doina , Rușanu Dan Radu *Finanțe publice*, Ed. Fundației ”România Mare”, București, 2005
32. Diaconescu Maria, Săvoiu Vasile *Sistemul Național de plăți al BNR*, Ed. R.A., București, 1998
33. Douat Etienne *Finances publique: Finances communitaires, nationales et locales*, Ed. Presses Universitaires de France, Paris, 1999
34. Dragoescu Elena *Finanțe publice*, Ed. Dimitrie Cantemir, Târgu Mureș, 2006
35. Dubois Denis *Tresorerie internationale*, Paris, ,1982
36. Duverger Maurice *Finances Publique*, PVF, Paris 1984
37. Gherghel Silvia *Buget și trezorerie publică*, Ed. Focus, Petroșani, 2002
38. Gorgea Corneliu *Lexicon fiscal și bugetar*, Ed. Economică, București, 1996
39. Grigorie-Lăcrița Nicolae (coordonator) *Dicționar legislativ fiscal*, Ed. Ed. Didactica si Pedagogica, București, 2009
40. Grigorie-Lăcrița Nicolae, Ungureanu Mihai Aristotel (coordonatori) *Dicționarul codului de procedură fiscală*, Ed. SITECH, Craiova, 2010
41. Iliadi G *Bazele teoretice privind echilibrul bugetar și concepte moderne de programare a lui* , Revista Economie și Sociologie, Nr. 4, Complexul Editorial al IEFS, Chișinău, 2011
42. Ionașcu I. *Contabilitate națională*, Ed. Economică, București, 1995
43. Ionescu Luminița *Controlul și implicațiile economice, financiare și fiscale ale impozitelor directe*, Ed. Economică, București, 2001
44. Josseteli Peyrard *Gestion financière international*, CLET, Paris, 1985
45. Kydland F., Prescott E. *The time consistency of economic policy and the driving forces behind business cycle*, publicat în Advanced Information on the Bank of Sweden Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel, 2004
46. Laferrere Armand *Les finances publique*, Ed. Le livre de poche, Editions de Fallois, Paris, 1998
47. Lalumiere Pierre *Les finances publique*, Librairie Armand Colin, Paris, 1970
48. Lascombe Michel , Vandendriessche Xavier *Finances publique*, Ed. La livre du poche, Paris, 2003
49. Lazăr Cornel, Matei Mirela, Andrei Jean *Finanțe*, Ed. Universității Petrol și Gaze, Ploiești, 2007
50. Lefter Chirică *Finanțe publice, contabilitate bugetară și de trezorerie*, Ed. Economică, București, 2002
51. Leonte Doina, Cioponea Mariana *Finanțe publice*, note de curs, Ed. Fundației România Mare, București, 2000
52. Manole Tatiana, Scutaru Silvia *Trezoreria - serviciu al statului de asigurare a echilibrului valoric*, Institutul Național de Cercetări Economice, Chișinău, 2014

53. Manolescu Gheorghe *Buget-abordare economică și financiară*, Ed. Economică, București, 1997
54. Manolescu Gheorghe *Finanțe publice*, Ediția a IV-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2003
55. Marinoiu Ana-Maria *Arhitectura plăților și finanțării internaționale*, Ed. Pro Universitaria, București, 2014
56. Marois Bernard *Tresorerie internationale*, Paris, 1982
57. Mathieu Jean-Luc *Les Maîtrise des finances publique*, Ed. Flammarion, Paris, 2002
58. Mladen Luise, Manolescu Gheorghe *Sistemul bugetar și trezoreria publică în România*, Ed. Universitară, București, 2012
59. Moșteanu Narcisa Roxana *Finanțe publice*, Ed. Universitară, București, 2011
60. Moșteanu Tatiana *Buget și trezorerie publică*, Ediția a II-a revizuită, Ed. Universitară, București, 2008
61. Moșteanu Tatiana *Finanțe publice*, ediția a 3-a, Ed. Universitară, București, 2008
62. Victor Munteanu (coord.) *Contabilitatea financiară a întreprinderilor*, Ed. Universitară, București, 2017
63. Musgrave Ricard, Musgrave Peggy *Public Finance in Theory and Practice*, Fourth Edition, Mc. Craw-Hill Book Company, New York, 1984
64. Negruș Mariana *Plăți și garanții internaționale*, Ed. C. H. Beck, 2004
65. Oprea Ioan, Pamfil Carmen Gabriela, Radu Rodica, Zăstroiu Victoria *Noul dicționar universal al limbii române*, Ediția a II-a, Ed. Litera Internațional, București, 2008
66. Oprean Constantin *Metode și Tehnici ale Cunoașterii Științifice*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2006
67. Păun M., Hartulari C. *Analiza, diagnoza și evaluarea sistemelor din economie*, Ed. A.S.E., București, 2004
68. Peynot Daniel *Gestion financiere internationale des entreprises*, Ed. Montehrestien, Paris, 1990
69. Popescu Dan *Istoria economiei naționale*, Ed. Alma Mater, Sibiu, 2000
70. Popovici Dumitru *Buget și trezorerie publică*, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2007
71. Popovici Dumitru *Buget și trezorerie publică-suport de curs*
72. Popovici Dumitru *Finanțe publice*, Ed. Eurostampa, Timișoara, 2007
73. Popovici Dumitru, Herbei Marius *Finanțe publice*, Ed. Mirton, Timișoara, 2005
74. Roman Constantin *Gestiunea financiară a instituțiilor publice*, Ed. Economică, București, 2000
75. Scrieru Angela *Finanțe publice*, Ed. Epigraf, Chișinău, 2004
76. Sempe Henry *Budget et Tresor*, Deuxieme Edition, Ed. Cujas, Paris, 1989
77. Simion Doina Maria *Serii cronologice. Indici statistici*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2001
78. Simion Doina Maria *Statistică. Concepte, prelucrare primară, mărimi relative, indicatori de*

poziție, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2000

79. Simion Doina Maria *Variație. Corelație*, Ed. Universității Lucian Blaga din Sibiu, 2000
80. Stoica Victor, Deaconu Petre *Banii. Teoriile monetare. Administrarea banilor și politica monetara*, Ed. Economică, București, 2003
81. Țugui Iuliana *Contabilitatea fluxurilor de trezorerie: modelări, analize și previziuni financiar-contabile*, Ed. Economică, București, 2002
82. Ungureanu Dragoș Mihai *Analiza echilibrelor la nivelul bugetului comunitar din perspectiva statutului României de țară membră a Uniunii Europene*, Ed. Eftimie Murgu, Reșița, 2012
83. Ungureanu Dragoș Mihai *Politici fiscal-bugetare europene, sinteze-aplicații-teste grilă*, Ed. Univesitară, București, 2014
84. Ungureanu Mihai Aristotel *Controlul fiscal și evaziunea fiscală*, Ed. Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2010
85. Ungureanu Mihai Aristotel *Organizarea și conducerea trezoreriei finanțelor publice în condițiile economiei de piață în România*, Ed. Conphys, Râmnicu Vâlcea, 1996
86. Ungureanu Mihai Aristotel (coord.) *Politici și Practici Financiare*, Ed. Universitară, București 2013
87. Ungureanu Mihai Aristotel (coord.) *Buget și trezorerie publică – sinteze aplicații teste grila*, Ed. Universitară, București, 2015
88. Ungureanu Mihai Aristotel (coord.) *Buget și trezorerie publică*, Ed. Universitară, București, 2011
89. Ungureanu Mihai Aristotel (coord.) *Finanțe publice – sinteze și aplicații*, Ediția a III-a, Ed. Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2009
90. Ungureanu Mihai Aristotel (coord.) *Politici și practici financiare*, Ed. Universitară, București, 2013
91. Ungureanu Mihai Aristotel-coordonator *Finanțe publice*, Ediție îmbunătățită, actualizată și adăugită, Ed. Universitară, București, 2018
92. Vasilache Dan *Plăți electronice. O introducere*, Ed. Rosetti Educațional, București, 2004
93. Văcărel Iulian *Bugetul pe programe multianuale*, Ed. Expert, București, 2001
94. Văcărel Iulian *Finanțe publice*, Ediția a VI-a, Ed. Didactică și Pedagogică RA, București, 2008
95. Vuță Mariana, Câmpeanu Emilia, Attila Gyorgy, Vasilescu Delia, Savelciuc Bianca *Buget și trezorerie publică*, Ed. Universitară, București, 2004
96. *** *Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Academiei Române, București, 1984
97. *** *Mic Dicționar Enciclopedic*, Ediția a II-a, Ed. Științifică și Pedagogică, București, 1986

Legislație

98. *** *Lege din 31 iulie 1929 asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public*, publicată în Monitorul Oficial al

României nr. 167 din 31 iulie 1929

99. *** Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990 privind societățile comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României Nr. 126-127 din 17 noiembrie 1990
100. *** Legea nr. 10 din 29 ianuarie 1991 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României al României Nr. 23 din 30 ianuarie 1991
101. *** Legea nr. 33 din 29 martie 1991 privind activitatea bancară, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 70 din 3 aprilie 1991
102. *** Legea nr. 34 din 29 martie 1991 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 70 din 3 aprilie 1991
103. *** Legea nr. 82 din 24 decembrie 1991- Legea contabilității, modificată, actualizată și republicată în Monitorul Oficial al României al României Nr. 595 din 12 iulie 2018
104. *** Legea nr. 72 din 12 iulie 1996, privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 152 din 17 iulie 1996
105. *** Legea nr. 101 din 26 mai 1998 privind statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României , Partea I, nr. 203 din 1 iunie 1998
106. *** Legea nr. 145 din 9 iulie 1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocupare și Formare Profesională publicată în Monitorul Oficial al României nr. 261 din 13 iulie 1998
107. *** Legea nr. 19 din 17 martie 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 140 din 1 aprilie 2000
108. *** Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 privind administrația publică locală, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 204 din 23 aprilie 2001
109. *** Legea nr. 500 din 11 iulie 2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 597 din 13 august 2002 cu modificările și completările ulterioare
110. *** Legea nr. 346 din 5 iunie 2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 454 din 27 iunie 2002
111. *** Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 972 din 23 decembrie 2003
112. *** Legea nr. 276/2004 pentru completarea art. 169 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 574 din 29 iunie 2004
113. *** Legea nr. 313 din 28 iunie 2004 datoriei publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 577 din 29 iunie 2004
114. *** Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 618/18 iulie 2006 cu modificările și completările ulterioare
115. *** Legea bugetului de stat pe anii 2000-2018
116. *** Legea bugetului de asigurări sociale de stat pe anii 2000-2017

117. *** Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995 publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 56-57/624 din 12.10.1995
118. *** Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 45 din 5 iunie 2003 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 431 din 19 iunie 2003
119. *** Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 146 din 31.10.2002 privind utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 824 din 14 noiembrie 2002, republicată în 2008 în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 295/16.04.2008
120. *** Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 389 din 29 iunie 2013
121. *** Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 14/2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr 374 din 28 mai 2015
122. *** Ordonanța Guvernului României nr. 66/24.08.1994, privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului
123. *** Ordonanța Guvernului nr. 92 din 24 decembrie 2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 941 din 29 decembrie 2003
124. *** Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice
125. *** Hotărârea Guvernului nr. 78/15 februarie 1992 privind organizarea și funcționarea trezoreriei finanțelor publice
126. *** Hotărârea Guvernului nr. 529/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală
127. *** Hotărârea Guvernului nr. 449 din 29 iulie 1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor
128. *** Hotărârea Guvernului nr. 208 din 17 martie 2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală
129. *** Hotărârea Guvernului nr. 495/2007 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 382/6 iunie 2007 cu modificările și completările ulterioare
130. *** Hotărârea Guvernului nr. 396/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 304/8 mai 2007 cu modificările și completările ulterioare
131. *** Hotărârea Guvernului nr. 520 din 24 iulie 2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 473 din 30 iulie 2013
132. *** Hotărârea Guvernului nr. 89/2013 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 34/ 2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.109/ 2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală

133. *** Hotărârea Guvernului nr. 566/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.109/ 2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală
134. *** Hotărârea Guvernului nr. 565/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.109/ 2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală
135. *** Hotărârea Guvernului nr. 564/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.109/ 2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală
136. *** Hotărârea Guvernului nr.109/2009 privind organizarea și funcționarea ANAF - Organigrama
137. *** Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice - Organigrama
138. *** Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1954/2005 de aprobare a Clasificației indicatorilor privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1176 din 27 decembrie 2005
139. *** Ordin Președinte ANAF nr. 1104/2013 de aprobare a structurilor organizatorice ale Direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice Iași, Galați, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov cu modificările și completările ulterioare
140. *** Ordin Președinte ANAF nr. 875/2014 de aprobare a Regulamentului de organizare și funcționare al Direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice- aparat propriu și unități subordonate
141. *** Ordin Președinte ANAF nr. 2815/2014 de modificare și completare a Regulamentului de organizare și funcționare al Direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice- aparat propriu și unități subordonate
142. *** Ordinul nr 3850 al președintelui ANAF pentru stabilirea sediului în care funcționează DGAMC - publicat în data de 31.12.2015
143. *** Ordinul nr 2891/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la modificarea Ordinului nr. 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală. - publicat în data de 09.12.2015
144. *** Ordinul nr 901/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F - publicat în data de 28.04.2015
145. *** Ordinul nr 3247/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Anexei nr. 1.1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2753/2015 prin care a fost aprobată structura organizatorică a Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București începând cu data de 01 ianuarie 2016- publicat în data de 26.11.2015
146. *** Ordinul nr. 2852/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea structurii organizatorice a direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice - publicat în data de 12.11.2015

147. *** Ordinul nr. 2752/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind aprobarea structurii organizatorice a direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice Iași, Galați, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov - publicat în data de 11.11.2015
148. *** Ordinul nr 2753/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind aprobarea structurii organizatorice a Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București - publicat în data de 11.11.2015
149. *** Ordinul nr. 2754/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind aprobarea structurii organizatorice a Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili - publicat în data de 11.11.2015
150. *** Ordinul nr 928/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F - publicat în data de 28.04.2015
151. *** Ordinul nr. 2422/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală - publicat în data de 05.10.2015
152. *** Ordinul nr 237/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală prin care se modifica Anexa nr 1 a Ordinului nr 50/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la structura pe direcții, servicii, birouri, compartimente a direcțiilor (generale)/structurilor din cadrul aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală
153. *** Ordinul nr. 3682/2014 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală
154. *** Ordinul nr 50/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F
155. *** Ordinul nr. 3632/2014 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind Regulamentul de Organizare și funcționare al Direcției generale regionale a finanțelor publice București
156. *** Ordinul nr. 2815/2014 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea și completarea Regulamentului de Organizare și funcționare al Direcțiilor Regionale ale Finanțelor Publice.
157. *** Ordinul nr. 2502/2014 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr. 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală
158. *** Ordinul nr. 1792/2002, privind aprobarea Normelor metodologice pentru angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 37/23 ianuarie 2003

159. *** Ordinul Președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 531/2016 privind impozitele, contribuțiile și alte sume reprezentând creanțe fiscale care se plătesc de contribuabil într-un cont unic
160. *** Ordinul Guvernatorului BNR 637/2011 pentru desemnarea sistemelor care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 443 din 24.06.2011 (care transpune în legislația română Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare
161. *** Directiva 98/26 CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare
162. *** Anexa 1 a Ordinului nr. 2422/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală - publicat în data de 05.10.2015
163. *** Anexa 1 la ordinul nr 928/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F - publicat în data de 28.04.2015
164. *** Anexa 1 la ordinul nr 901/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F - publicat în data de 28.04.2015
165. *** Anexa la Ordinul nr 2891/2015 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la modificarea Ordinului nr. 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală. - publicat în data de 09.12.2015
166. *** Anexa nr 1 la ordinul nr 50 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind modificarea Ordinului nr 1115/2013 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea structurii organizatorice a aparatului propriu al A.N.A.F
167. *** Anexa 1 la ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr 3682 din 2.12.2014 privind modificarea structurii Agenției Naționale de Administrare Fiscală
168. *** Anexa 1 la Hotărârea Guvernului nr 520/2013 privind structura organizatorică a ANAF - publicat în data de 15.02.2016
169. *** Anexa 1 la Ordinul 3851 al președintelui ANAF privind structura organizatorică - publicat în data de 11.01.2016
170. *** Rapoarte publice anuale ale ANAF
171. Raport privind situația macroeconomică pe anul 2015 și proiecția acesteia pe anii 2016-2018
172. Rapoarte anuale al STFR-TRANSFOND SA 2005- 2017

173. *** Strategia ANAF 2013 - 2017
174. *** Convenția încheiată între Ministerul Finanțelor Publice și Banca Națională a României, publicată în Monitorul Oficial al României nr 59 din 7 martie 1994
175. *** Rapoarte publice anuale ale Direcției generale trezorerie și contabilitate publică și ale Direcției generale de trezorerie și datorie publică
176. *** Norme metodologice nr. 5318/1992 ale Ministerului Finanțelor privind organizarea trezoreriilor finanțelor publice, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 1029/1992
177. *** Norma metodologică din 19 septembrie 2003 de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului, aprobată cu modificări prin Legea nr 201/2003, publicată în Monitorul Oficial 734 din 21 octombrie 2003
178. *** *Strategia Națională de Dezvoltare, Moldova 2020*
179. *** Regulamentul nr. 1 al Băncii Naționale a României din 30 martie 2008, publicat în Monitorul Oficial al României nr 84 din 1 februarie 2008
180. *** Raportul CPSS ”Core Principles for Systemically Important Payment Systems”, Banca Reglementelor Internaționale, ianuarie 2011

Surse web

181. *** www.bnr.ro
182. *** www.bnm.md
183. *** www.anaf.ro
184. *** www.static.anaf.ro
185. *** www.mfinante.ro
186. *** www.mfinante.gov.ro
187. *** www.mf.gov.md
188. *** www.buget-finante.ro
189. *** www.infoeuropa.ro
190. *** 81 www.insse.ro
191. *** ww182.w.statistica.md
192. *** www.consiliulfiscal.ro
193. *** www.zf.ro
194. *** www.capital.ro

195. *** www.wall-street.ro
196. *** www.financiarul.ro
197. *** www.businessmagazin.ro
198. *** www.fmi.ro
199. *** www.imf.org
200. *** www.europa.eu
201. *** www.aft.gouv.fr
202. *** www.tresor.economie.gouv.fr
203. *** www.allamkincstar.gov.hu
204. *** <http://www.bnr.ro/Sisteme-de-plati-304.aspx>
205. *** <http://www.mfinante.gov.ro/sistemeplati.html?pagina=domenii>
206. *** http://www.transfond.ro/pdf/transfond_all_rom.pdf
207. *** <http://www.transfond.ro/servicii/servicii.php>
208. *** <http://encyclopedia.thefreedictionary.com/science>
209. *** www.wikipedia.ro